

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 10 mars 1944 kl. 3 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1944/45 under femte huvudtiteln, avseende anslagen inom socialdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Socialdepartementet.

1:o **Socialdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 1, s. 1—3 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1944) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för socialdepartementet, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Socialdepartementet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 345 000 kronor.

Å riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande anslag uppfört med 340 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att en ordinarie förste kanslisekreterartjänst nyinrättas å departementets statssekreteraravdelning. Med hänsyn till underbelastningen å anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har den av den nya tjänsten påkallade höjningen av nämnda post ansetts kunna begränsas till 5 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för socialdepartementet:

Personalförteckning.		
Befattning		Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 statssekreterare.....		C 10
1 expediteschef.....		C 8

Bihang till riksdagens protokoll 1944. 6 saml. Nr 5.

549 44

Befattning	Lönegrad
1 chef för rättsavdelning	C 8
3 kansliråd	A 30
4 förste kanslisekreterare	A 26
5 andre kanslisekreterare	A 21
1 registrator	A 15
1 kansliskrivare	A 11
1 förste expeditionsvakt	A 7
3 kanslibiträden	A 7
3 expeditionsvakter	A 5
5 kontorsbiträden	A 4

Tjänsteman å övergångsstat.

1 registrator	A 2
---------------------	-----

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

2 föredragande i regeringsrätten	Eo 29;
--	--------

Anm. Den å ordinarie stat upptagna registratorstjänsten skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde registratorn kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för socialdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>för-</i> <i>slagsvis</i>	»	190 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	»	91 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	40 000

Summa förslagsanslag kronor 345 000;

c) till *Socialdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 345,000 kronor.

2:o) **Socialdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 3) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 63 000 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

3:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet. Socialstyrelsen: Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar. Socialstyrelsen: Omkostnader.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkterna 3—5, s. 4 och 5) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

4:o) **Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ordsombud. Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar. Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 6—8, s. 5 och 6) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ordsombud* ett anslag av 30 500 kronor,

b) till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar* ett förslagsanslag av 70 000 kronor,

c) till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader* ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

5:o) **Arbetsdomstolen: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 6—8) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 79 100 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för arbetsdomstolen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	47 800
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal »		26 700
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	3 500
Summa förslagsanslag kronor		78 000;

b) till *Arbetsdomstolen: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 78 000 kronor.

6:o) **Arbetsdomstolen: Omkostnader. Arbetsrådet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 10 och 11, s. 8 och 9) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Arbetsdomstolen: Omkostnader* 3 900 kronor,

b) till *Arbetsrådet: Avlöningar* 106 600 kronor.

7:o) **Arbetsrådet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 9) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 16 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arbetsrådet: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 15 400 kronor.

8:o) **Mödrahjälp.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 13, s. 9—12) kommer sammansatt stats- och andra lagutskott att avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

9:o) **Mödrahjälpnämnderna.** Kungl. Maj:t har (punkt 14, s. 12 och 13) föreslagit riksdagen att till Mödrahjälpnämnderna för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kronor.

De administrativa kostnaderna för mödrahjälpnämnderna hava hittills bestritts från förslagsanslaget till mödrahjälp i form av understöd utan återbetalningsskyldighet. För nästa budgetår föreslås, att ett särskilt anslag uppföres å riksstaten för ändamålet. Anslagsbeloppet har i huvudsak beräknats med ledning av kostnaderna för budgetåret 1942/43.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Mödrahjälpnämnderna* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kronor.

10:o) **Bidrag till erkända arbetslöshetskassor.** Kungl. Maj:t har (punkt 15, s. 13—16) föreslagit riksdagen att till Bidrag till erkända arbetslöshetskassor för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 000 kronor.

Å riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande anslag uppfört med 8 000 000 kronor.

Vid anslagsberäkningen har förutsatts, att det genomsnittliga antalet understödsdagar per årsmedlem i de erkända arbetslöshetskassorna skall förbli oförändrat i förhållande till år 1942. Anslagsökningen hänför sig till en beräknad stegring av antalet medlemmar i kassorna.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till erkända arbetslöshetskassor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 000 kronor.

11:o) **Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Avlöningar.** Statens arbetsmarknadskommission m. m.: **Omkostnader.** Åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m. Statens byggnadslånebyrå: **Avlöningar.** Statens byggnadslånebyrå: **Omkostnader.** Hyresrabatter för mindre bemedlade, barnrika familjer. **Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden.** **Bidrag till inrättande av pensionärshem.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 16—23, s. 16—38) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

12:o) **Statens bosättningslån: Ersättning åt ortsombud.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 39) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bosättningslån: Ersättning åt ortsombud* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

13:o) **Statens bosättningslån: Ersättning åt riksbanken.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 39), vilket innebär en av den stigande lånefrekvensen betingad anslagsökning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bosättningslån: Ersättning åt riksbanken* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

14:o) **Statens bosättningslån: Viss upplysningsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26, s. 40) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bosättningslån: Viss upplysningsverksamhet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

15:o) **Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar. Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 27 och 28, s. 40 och 41) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

16:o) **Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 41 och 42), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en ökning med 12 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 337 000 kronor.

17:o) **Försäkringsrådet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 42 och 43) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försäkringsrådet: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 273 000 kronor.

18:o) **Försäkringsrådet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 43 och 44) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 13 400 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försäkringsrådet: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 12 600 kronor.

19:o) **Yrkesinspektionen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 32, s. 44—46) föreslagit riksdagen att till Yrkesinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 690 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att avlöningsmedlen till yrkesinspektionen för nästa budgetår beräknas på samma sätt som för det nu löpande. Därvid förutsättes det skola få ankomma på Kungl. Maj:t att pröva, om och i vad mån en avveckling av den speciella gengasinspektionen och en tillsättning av nu vakanta tjänster under nästkommande budgetår bör äga rum.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Yrkesinspektionen: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 690 000 kronor.

20:o) **Yrkesinspektionen: Omkostnader. Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 33 och 35, s. 46—48), vilka innebära av ökade utgifter för reseersättningar respektive för dyrtidstillägg betingade anslagshöjningar med 8 000 kronor respektive 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Yrkesinspektionen: Omkostnader* 186 000 kronor;

b) till *Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete* 360 000 kronor.

21:o) **Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 36, s. 48 och 49) föreslagit riksdagen att till Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 2 700 000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna uppräkningsen av anslaget hänför sig till dels en beräknad ökning av antalet ersättningsfall och dels av 1943 års riksdag beslutad höjning av dyrtidstilläggen på vissa livräntor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kronor.

22:o) **Bidrag till fiskares försäkring.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 37, s. 50 och 51) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed.

anmäles.

23:o) **Bidrag till föreningen för arbetarskydd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, s. 51) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till föreningen för arbetarskydd* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 3 000 kronor.

24:o) **Pensionsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 39, s. 51—53) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för pensionsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Pensionsstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 892 800 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 907 800 kronor.

Med hänsyn till det alltjämt fortgående rationaliseringsarbetet inom pensionsstyrelsen har anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal för nästkommande budgetår ansetts kunna sänkas med 15 000 kronor.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för pensionsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	900 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	28 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	724 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	240 000

Summa förslagsanslag kronor 1 892 800;

b) till *Pensionsstyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 892 800 kronor.

25:o) **Pensionsstyrelsen: Omkostnader. Pensionsstyrelsen: Pensionsstyrelsens ortsombud.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 40 och 41, s. 53—56) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 328 500 kronor, respektive 255 000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Pensionsstyrelsen: Omkostnader* 282 500 kronor,

b) till *Pensionsstyrelsen: Pensionsstyrelsens ortsombud* 240 000 kronor.

26:o) **Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 42, s. 56—59) föreslagit riksdagen att till Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 149 000 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 146 000 000 kronor.

Departementschefen har vid anslagsberäkningen utgått från belastnings-siffran för budgetåret 1942/43, varjämte beräknats viss merkostnad dels i anledning av de ändringar i folkpensioneringslagen, vilka beslutats av 1942 års riksdag, och dels med hänsyn till den tendens till årlig utgiftsstegring, som anslagsbelastningen för de senast förflutna budgetåren utvisar.

Utskottet.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 149 000 000 kronor.

27:o) **Bidrag till dyrtidstillägg å folkpensioner och invalidunderstöd.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 43, s. 59 och 60) kommer samman-satt stats- och andra lagutskott att avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

28:o) **Barnbidrag.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 61) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 10 400 000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barnbidrag* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 9 500 000 kronor.

29:o) **Dyrtdistillägg & barnbidrag.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 45, s. 62) kommer sammansatt stats- och andra lagutskott att avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

30:o) **Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet.** Kungl. Maj:t har (punkt 46, s. 62—65) föreslagit riksdagen att till Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 3 400 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp.

Pensionsstyrelsens sjukvårdande verksamhet till förebyggande och hävande av invaliditet omfattar dels individuell verksamhet, d. v. s. vård, yrkesutbildning m. m. åt personer, vilka kunna väntas genom dylika åtgärder återvinna eller bibehålla arbetsförmågan, dels ock annan verksamhet, som avser att i pensionsförsäkringens intresse förebygga eller häva arbetsförmåga eller befordra folkhälsan.

För nästkommande budgetår beräknas utgifterna för den individuella verksamheten till 3 560 000 kronor.

Beträffande annan verksamhet, som till övervägande delen innebär bidrag till anordnande av mindre badanläggningar å landsbygden, har *pensionsstyrelsen* föreslagit en med 50 000 kronor till 150 000 kronor ökad medelstilldelning. *Departementschefen* har däremot med hänsyn till den återhållsamhet, som i nuvarande läge vore påkallad i avseende å anläggningsarbeten, icke ansett sig böra förorda höjning av det för ändamålet avsedda beloppet.

Vid ingången av nästa budgetår kvarvarande reservation å anslaget har i Kungl. Maj:ts förslag uppskattats till 260 000 kronor. Medelsbehovet för nämnda budgetår har alltså beräknats till (3 560 000 + 100 000 — 260 000) 3 400 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *A. Jansson* i Hällefors m. fl. väckt motion (II: 89), vari hemställts, att ifrågavarande reservationsanslag måtte anvisas med sådant belopp, att till annan verksamhet än individuell sjukvård kan avses det av pensionsstyrelsen för ändamålet föreslagna beloppet av 150 000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet, i den mån de ej framgå av vad utskottet anför här nedan, hänvisa till motionen.

Beträffande yrkandet i motionen II: 89 vill utskottet erinra om att maximumbeloppet för pensionsstyrelsens bidrag till anordnande av mindre badanläggningar på landsbygden med hänsyn till stegringen i anläggningskostnaderna enligt medgivande av 1942 års riksdag från och med budgetåret 1942/43 höjts

Utskottet.

från 1 500 kronor till 2 500 kronor för varje badanläggning. Pensionsstyrelsen har emellertid på grund av den i förhållande till inkomna ansökningar knappa medelstillelningen under innevarande budgetår sett sig nödsakad begränsa bidragen till högst 2 000 kronor. Enligt vad utskottet inhämtat hava för budgetåret tillgängliga medel det oaktat nu tagits helt i anspråk. Antalet inkomna, ej behandlade ansökningar uppgår till 47, och ytterligare väntas omkring 30 ansökningar inkomma före budgetårets utgång.

Med hänsyn till betydelsen av ifrågavarande verksamhet finner utskottet under dessa omständigheter bärande skäl föreligga för ett bifall till motionen. Utskottet tillstyrker alltså, att för annan verksamhet än individuell vård i enlighet med pensionsstyrelsens och motionärernas förslag beräknas ett belopp av 150 000 kronor. Då reservationen under anslaget vid ingången av nästa budgetår av pensionsstyrelsen vid nu företagna förnyade beräkningar uppskattas till ett belopp, som med inemot 50 000 kronor överstiger den av Kungl. Maj:t beräknade reservationen, synes ett bifall till motionen icke behöva föranleda höjning av det av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet, som i övrigt ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen II: 89 till *Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 3 400 000 kronor.

31:o) **Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar. Ersättning till häradskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 47 och 48, s. 65) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar* 1 500 000 kronor,

b) till *Ersättning till häradskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar* 110 000 kronor.

32:o) **Bidrag till sjukkassor.** Kungl. Maj:t har (punkt 49, s. 66 och 67) föreslagit riksdagen att till Bidrag till sjukkassor för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 26 000 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 23 000 000 kronor, vilket belopp emellertid — främst på grund av avsevärt ökad medlemsanslutning men även till följd av den stegrade nativiteten — beräknas bliva överskridet med inemot 2,2 miljoner kronor.

På grund av nämnda belastning och då jämväl ytterligare tillväxt i sjuk-kassornas medlemsstock är att förvänta, har medelsbehovet för nästkommande budgetår uppskattats till ett med 3 000 000 kronor förhöjt belopp.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *E. O. Wiklund m. fl.* (I: 53) och den andra inom andra kammaren av herr *F. Sundström* i Vikmanshyttan *m. fl.* (II: 104), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta en höjning av medlemsbidraget till de erkända lokal-sjukkassorna av 50 öre per år för varje fullt försäkrad medlem samt en däremot procentuellt svarande förhöjning av nämnda bidrag för varje allenast sjukvårdsförsäkrad medlem.

Statsbidrag utgår till envar erkänd sjuk-kassa dels i förhållande till antalet medlemmar i kassan (medlemsbidrag), dels ock i förhållande till av kassan meddelad sjukhjälp och moderskapshjälp. Till stöd för sitt förslag att höja medlemsbidraget anföra motionärerna inledningsvis följande.

Enligt § 3 kungörelsen angående statsbidrag åt sjuk-kassor utgår medlemsbidrag till erkänd sjuk-kassa med 3 kronor per år och sjukpenningförsäkrad medlem och fördelas i fråga om medlemmar, som tillhöra såväl lokal- som centralsjukkassa, med hälften på vardera kassan. För medlem, som är tillförsäkrad allenast sjukvårdsersättning, utgör medlemsbidraget 2 kronor och fördelas med 1 krona på vardera kassan. För medlem åter av lokalsjuk-kassa, vilken tillhör även annan erkänd sjuk-kassa än centralsjukkassan för området, utgår medlemsbidraget till lokalsjukkassan med allenast 75 öre.

Huvudregeln är sålunda, att medlemsbidraget skall utgå med 3 kronor per år för varje fullt försäkrad eller enbart sjukpenningförsäkrad medlem och med 2 kronor per år för allenast sjukvårdsförsäkrad medlem. Där försäkringen är fördelad på lokal- och centralsjukkassa, har här nämnt bidrag fördelats med hälften på vardera slaget av kassor och är avsett såsom ett förvaltningsbidrag för täckande av kassornas förvaltningskostnader.

Detta bidrag av 1 krona och 50 öre per år och medlem visade sig dock, vad beträffar lokalsjukkassorna, redan från början vara otillräckligt för bestridande av deras förvaltningskostnader. Dessa ha därför varit nödsakade att hos centralsjukkassorna begära viss ersättning i detta avseende. Trots att centralsjukkassorna själva äro i behov av det förvaltningsbidrag av 1 krona 50 öre per medlem och år, som de erhålla, ha de dock sett sig nödsakade att, i den mån de kunnat, lämna en viss ersättning till de lokala kassorna som hjälp till förvaltningskostnader. Enligt vad motionärerna ha sig bekant lämna numera samtliga centralsjukkassor till de inom respektive verksamhetsområde befintliga lokala kassorna i regel större eller mindre hjälp i form av visst belopp per år och medlem.

I fortsättningen framhålla motionärerna bland annat, att stegringen i förvaltningskostnaderna fördröjer en önskvärd fondbildning inom kassorna.

Nedanstående tablå visar för åren 1935—1941 såväl hela beloppet av förvaltningskostnaderna vid sjuk-kassorna som nämnda belopp fördelat på det genomsnittliga antalet medlemmar under året. Tablån upptager även kassornas tillgångar över skulder vid slutet av varje år, varvid angives dels behållningens hela belopp och dels samma belopp fördelat på antalet vid motsvarande tidpunkt sjukförsäkrade medlemmar.

Å r	Förvaltningskostnader		Tillgångar över skulder	
	hela beloppet	per medlem	hela beloppet	per medlem
1935	3 963 380	4: 03	26 905 736	28: 98
1936	4 142 251	4: 28	27 803 501	27: 65
1937	4 687 261	4: 40	30 501 204	27: 16
1938	5 231 429	4: 40	36 322 244	29: 00
1939	5 823 082	4: 43	44 100 135	32: 06
1940	6 278 905	4: 40	51 961 051	35: 20
1941	7 077 477	4: 54	61 678 666	37: 53

Uppgifter för senare år än 1941 kunna ännu icke erhållas från pensionsstyrelsen. Enligt uppgift i den av svenska sjukasseförbundet utgivna sjukassekalendern för innevarande år uppgingo de erkända sjukassornas överskott år 1942 till 14 124 414 kronor.

Av de vid slutet av år 1941 verksamma 28 central- och 1 553 lokalsjukassorna hava 20 central- och 1 273 lokalsjukassor under samma år mottagit bidrag från kommuner och landsting. Genomsnittliga bidraget per medlem i ifrågavarande kassor utgjorde för centralsjukassor 1 krona 29 öre och för lokalsjukassor 1 krona 23 öre.

Utskottet.

Det s. k. medlemsbidraget till erkända sjukassor utgår, såsom motionärerna framhållit, med i regel tre kronor om året för varje fullt försäkrad eller enbart sjukpenningförsäkrad medlem och med två kronor om året för allenast sjukvårdsförsäkrad medlem. De verkliga förvaltningskostnaderna överstego dock under sjuårsperioden 1935—1941 fyra kronor per år och medlem. Det högsta beloppet, fyra kronor 54 öre, nåddes 1941, som tillika är det sista år för vilket uppgifter härom nu äro tillgängliga. Med hänsyn till den stegring i administrationskostnaderna, som därefter föranletts dels av införandet av kristillägg å sjukpenning, vilka tillägg började utbetalas först under sista kvartalet 1942, och dels av den ökade omfattning, i vilken barnförsäkring meddelas av kassorna, kan antagas, att motsvarande tal för senare år skall stiga ytterligare. Sedan år 1937 hava kassornas tillgångar över skulder per medlem visat en ökning, vilken dock icke varit mera betydande än att behållningen per medlem vid 1941 års slut stannade vid 37 kronor 53 öre.

Ehuru utskottet med hänsyn till nämnda omständigheter finner motionärernas förslag behjärtansvärt, är utskottet likväl icke berett att nu tillstyrka en höjning av medlemsbidraget. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t tager frågan under övervägande och framlägger de förslag, som därav må föranledas.

I detta sammanhang vill utskottet erinra om att centralsjukassa enligt kungörelsen den 11 juni 1937 (nr 342) skall för biträde vid handhavande av verksamheten enligt förordningen om moderskapspenning av statsmedel erhålla vederlag med två kronor för varje av centralsjukassa eller för dess räkning av lokalsjukassa behandlad ansökan om moderskapspenning. Det

torde även böra övervägas, huruvida nämnda vederlag numera med hänsyn till penningvärdets försämring kan anses tillräckligt.

Kungl. Maj:ts anslagsberäkning har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

a) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Bidrag till sjukkassor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 26 000 000 kronor,

b) att motionerna I: 53 och II: 104 må anses besvarade genom vad utskottet anført.

33:o) **Kristillägg till sjukkassor.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 67 och 68) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 2 500 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kristillägg till sjukkassor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

34:o) **Moderskapspenning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 68 och 69) och under erinran, att motsvarande anslag å riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 3 700 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Moderskapspenning* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 300 000 kronor.

35:o) **Ersättning åt blinda m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 69 och 70) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt blinda m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor.

36:o) **Dyrtidstillägg & ersättning åt blinda.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 53, s. 70) kommer sammansatt stats- och andra lagutskott att avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

37:o) **Driften av centraldepån för blindas arbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 54, s. 70 och 71) föreslagit riksdagen att dels medgiva att det för budgetåret 1939/40 anvisade reservationsanslaget till Vissa nybyggnader för en central depå för blindas arbeten måtte få disponeras jämväl under budgetåret 1944/45, dels ock till Driften av centraldepån för blindas arbeten för sistnämnda budgetår anvisa ett anslag av 95 000 kronor.

Sistnämnda anslag är för innevarande budgetår uppfört med samma belopp.

Till uppförande av en centraldepå för blindas arbeten har för budgetåret 1939/40 under femte huvudtiteln anvisats ett reservationsanslag av 285 000 kronor. Enligt av 1943 års riksdag lämnat medgivande må detta anslag disponeras jämväl under innevarande budgetår. Bristen på material av olika slag och sedermera även på arbetskraft har föranlett, att uppförandet av byggnader för centraldepån ännu icke kommit till stånd. När detta kan ske, är alltjämt icke möjligt att bedöma. En förlängning av riksdagens medgivande att disponera byggnadsanslaget har på grund härav ansetts böra utverkas.

Utskottet.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva att det för budgetåret 1939/40 anvisade reservationsanslaget till Vissa nybyggnader för en central depå för blindas arbeten må disponeras jämväl under budgetåret 1944/45,

b) till *Driften av centraldepån för blindas arbeten* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 95 000 kronor.

38:o) **Bidrag till de blindas förening.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, s. 71 och 72) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till de blindas förening* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 65 000 kronor.

39:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 56, s. 72—74) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Rubbestad förordad avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 282 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 274 000 kronor.

Anslagsökningen, 8 000 kronor, hänför sig till anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal och avser att möjliggöra bibehållande av 3 extra förmän, som i anledning av den stegrade beläggningen å anstalterna nyanställt med stöd av Kungl. Maj:ts medgivande redan i början av år 1943.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *R. Lindström* väckt

motion (I: 232), vari hemställes, att riksdagen måtte besluta att vid ifrågavarande anstalter skall inrättas en heltidstjänst såsom socialpsykiater å extra ordinarie stat med placering i lönegraden Eo 29 och med förmånen av fri bostad.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Vidkommande yrkandet i motionen I: 232 förutsätter utskottet, att vederbörande myndigheter uppmärksamma frågan, huru behovet av läkarvård vid ifrågavarande anstalter bäst bör tillgodoses. Utskottet är därför icke berett att nu förorda ändrade direktiv från riksdagens sida i nämnda angelägenhet.

Under återopande härav får utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen I: 232

a) godkänna följande avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 170 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 8 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 69 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 33 800

Summa förslagsanslag kronor 282 000;

b) till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 282 000 kronor.

40:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 74—76), som innebär en huvudsakligen av stegring i den beräknade medelbeläggningen å anstalterna betingad anslagsökning å 31 600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 268 600 kronor.

41:o) **Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning (punkt 58, s. 76—78) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Utskottet.

42:o) **Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 59, s. 78—80) föreslagit riksdagen att dels besluta, att till personalförteckningen för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter skall fogas en anmärkning av viss av föredragande statsrådet Rubbestad förordad lydelse, dels fastställa av föredragande statsrådet förordad avlöningsstat för nämnda anstalter, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 36 200 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 34 200 kronor.

Den i avlöningsstaten upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal är för närvarande beräknad för vikariatsersättningar samt lön åt en extra ordinarie vaktfru. Då redan under löpande budgetår avlöning utgår till två extra ordinarie vaktfruar från nämnda anslagspost, har en höjning av denna post med 2,000 kronor ansetts erforderlig.

För att bereda ifrågavarande vaktfruar förmånen att räkna gemensam beföringång med personalen vid övriga fångvårdsanstalter föreslås, att till personalförteckningen fogas en föreskrift, att det fastställda antalet ordinarie vaktfruar må överskridas, i den mån ordinarie vaktfrubefattningar till motsvarande antal hållas obesatta vid fångvårdsanstalterna. Ett motsvarande tillägg till personalförteckningen för fångvårdsanstalterna har förut godkänts av innevarande riksdag.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) besluta, att till personalförteckningen för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter skall fogas en anmärkning av följande lydelse:

Antalet ordinarie vaktfruar må överstiga det i denna förteckning angivna antalet under förutsättning att motsvarande antal ordinarie vaktfrubefattningar hålles obesatt vid fångvårdsanstalterna.

b) godkänna följande avlöningsstat för nämnda anstalter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	24 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	7 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	4 000

Summa förslagsanslag kronor 36 200;

e) till *Statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 36 200 kronor.

43:o) **Statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 80) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter*: *Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 36,200 kronor.

44:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 61, s. 80—84) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Rubbestad förordad avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Venngarn, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens alkoholistanstalt å Venngarn: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 161 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 152 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal höjd med 7 000 kronor. Av nämnda belopp motsvara 2 500 kronor en för löpande budgetår för låg beräkning av avlöningarna åt den kvinnliga ekonomipersonalen och 4 500 kronor att tillgodose behovet av förstärkt bevakning vid anstalten.

Utgifterna för rörligt tillägg ha beräknats till ett med 2 000 kronor förhöjt belopp.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet förehaft en inom andra kammaren av herrar *C. Lindberg* och *M. Andersson* i Igelboda väckt motion (II: 279), vari hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att vid statens alkoholistanstalt å Venngarn måtte inrättas en extra ordinarie befattning såsom social kurator med placering i lönegraden Eo 11.

Motionärernas yrkande sammanfaller med ett av *anstaltsstyrelsen* i skrivelse den 27 augusti 1943 framlagt förslag, vilket *föredragande statsrådet Rubbestad* emellertid icke ansett sig böra tillstyrka.

Beträffande de av motionärerna anförda skälen hänvisas till motionen.

Med anledning av motionen vill utskottet erinra om att betydelsen av social kuratorsverksamhet vid anstalter för sluten vård av olika slag numera vunnit ökat erkännande. Bland annat har innevarande riksdag beslutat inrätta befattningar såsom social kurator i lönegraden Eo 10 vid vissa fäng-

Utskottet

vårdsanstalter. Såsom motionärerna framhållit har kuratorsarbetet vid anstalter av nu ifrågavarande slag ej endast betydelse ur vårdsynpunkt. Då nämnda arbete i många fall bör kunna medgiva kortare anstaltsvård för internerna har man nämligen att räkna med en direkt besparing i antalet underhållsdagar såsom ett resultat av kuratorsarbetet.

Vid alkoholistanstalten å Venngarn är sedan 1939 inrättad en extra tjänst i 11 lönegraden för ifrågavarande göromål. Utskottet delar motionärernas uppfattning, att en fastare anställningsform är önskvärd och förutsätter, att denna fråga upptages till förnyat övervägande. Skulle Kungl. Maj:t därvid finna, att den extra tjänsten bör utbytas mot en extra ordinarie torde med hänsyn till pensionsavdragen en sådan förändring kunna verkställas inom ramen för den av Kungl. Maj:t föreslagna avlöningsstaten, vare sig den vid vissa fångvårdsanstalter för motsvarande befattningar tillämpade lönegraden Eo 10 eller den av motionärerna ifrågasatta lönegraden Eo 11 anses böra komma ifråga.

Vidkommande härefter den i Kungl. Maj:ts förslag berörda frågan om förstärkning av bevakningspersonalen vid anstalten delar utskottet statskontorets och föredragande statsrådets uppfattning, att man i första hand bör för bevakningsuppgifter söka lösgöra de förmän, som utföra biträdesgöromål åt redogöraren. I den mån så sker synes behovet av arbetskraft hos redogöraren kunna tillgodoses genom anställande av kvinnlig arbetskraft.

Kungl. Maj:ts förslag har i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran. Under återopande av vad sålunda anförts för utskottet hemställa,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag

a) godkänna följande avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Venngarn, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor	72 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	5 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	64 000
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	19 100

Summa förslagsanslag kronor 161 000;

b) till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn*: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 161 000 kronor;

II. att motionen II: 279 må anses besvarad genom vad utskottet anført.

45:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 84—86), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 25 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 215 000 kronor.

46:o) **Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 86 och 87) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 15 600 kronor.

47:o) **Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 87 och 88), vilket innebär en uppräknings av anslaget med 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 18 400 kronor.

48:o) **Bidrag till frälsningsarméns räddningshem.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 88) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till frälsningsarméns räddningshem* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 6 000 kronor.

49:o) **Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 66, s. 88 och 89) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

50:o) **Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 67, s. 89 och 90) föreslagit riksdagen att till Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 200 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 100 000 kronor.

Antalet vård dagar på de erkända och enskilda alkoholistanstalterna beräknas komma att undergå en väsentlig stegring under innevarande och

nästföljande budgetår. Med hänsyn härtill, och då jämväl de helt med statsmedel bestridda kostnaderna för vården på ifrågavarande anstalter av de s. k. farliga alkoholisterna m. fl. förväntas komma att stiga, har medelsbehovet för nästkommande budgetår uppskattats till ett med 100 000 kronor förhöjt belopp.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 200 000 kronor.

51:o) **Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, s. 90 och 91), vilket innebär en av belastningshänsyn motiverad ökning av anslaget med 25 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 90 000 kronor.

52:o) **Resor vid tvångsinternering av alkoholister. Interneringskostnader i vissa fall.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 69 och 70, s. 91) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Resor vid tvångsinternering av alkoholister* 18 000 kronor,
- b) till *Interneringskostnader i vissa fall* 5 000 kronor.

53:o) **Länsnykterhetsnämnderna. Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar. Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 71—74, s. 92 och 93) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

54:o) **Fattigvård i allmänhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 75, s. 93 och 94) föreslagit riksdagen att till Fattigvård i allmänhet för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 650 000 kronor.

Ifrågavarande anslag, som under budgetåren 1941/42 och 1942/43 var upptaget till 1 650 000 kronor, sänktes av 1943 års riksdag till 1 550 000 kronor. För nästa budgetår föreslås en anslagshöjning av 100 000 kronor med hänsyn till den genomsnittliga belastningen under de sistförflutna fyra budget-

åren, varvid framhållits, att trots denna höjning ett överskridande av anslaget icke är uteslutet på grund av kostnader för understöd åt personer, vilka till följd av de på kontinenten nu rådande förhållandena måste taga sin tillflykt till vårt land.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Fattigvård i allmänhet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 650 000 kronor.

55:o) **Barnavård i allmänhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 94) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barnavård i allmänhet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 190 000 kronor.

56:o) **Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 77, s. 94 och 95) föreslagit riksdagen att till Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med samma belopp.

I samband med anslagsberäkningen har föredragande statsrådet Rubbestad uttalat, att en överbelastning av anslaget under nästkommande budgetår framstode såsom icke osannolik till följd av nu rådande förhållanden i våra nordiska grannländer. I fråga om fattigvård till flyktingar hade Kungl. Maj:t anmodat länsstyrelserna att tills vidare icke i enlighet med konventionen vidtaga åtgärder för beloppens återsökande i flyktingarnas hemland. Avsikten vore att regleringen av härmed sammanhängande frågor skulle kunna uppskjutas till efter krigets slut, såvitt riksdagen icke hade någon erinran däremot.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor.

57:o) **Fattigvård och barnavård för lappar.** Kungl. Maj:t har (punkt 78, s. 95—97) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att statsbidrag må utgå för anordnande av ett för lappar och andra vårdbehövande gemensamt ålderdomshem i Gäddede med belopp motsvarande hela den kostnad, som belöper på de för lappar särskilt avsedda vårdplatserna, dels ock till Fattigvård och barnavård för lappar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 90 000 kronor.

För nästkommande budgetår beräknas för vårdbidrag samma medelsanvisning som för det löpande budgetåret. Den föreslagna höjningen av anslaget, 35 000 kronor, motiveras helt av förslaget om statsbidrag till uppförande av ett ålderdomshem i Gäddede.

Ålderdomshemmet, som skulle vara gemensamt för lappar och andra, har planerats för 20 vårdplatser, varav 6 avsetts för lappar och 4 för vård av kroniskt sjuka. I byggnaden har även avsetts utrymme för en tandvårdspoliklinik. Kostnaderna ha beräknats till sammanlagt 115,525 kronor. Då det i förevarande fall icke ansetts möta några olägenheter att ha ett dylikt gemensamt hem för lappar och andra och det vidare ur allmän synpunkt ansetts önskvärt, att man om möjligt begränsar sig till en byggnad för ändamålet, föreslås, att kommunen erhåller statsbidrag till den del av byggnadskostnaderna, som belöper på de för lappar avsedda platserna, oaktat byggnadsbidrag som regel utgår från anslaget allenast för byggande av särskilda ålderdomshem för lappar. Detta skulle, om hemmet kommer till stånd i den föreslagna utformningen, innebära, att bidrag beviljades med sex sextondelar av byggnadskostnaderna för ålderdomshemmet utom i vad dessa kostnader belöpa på vårdplatser för kroniskt sjuka och tandvårdspoliklinik.

Såsom en förutsättning för statsbidrag har ansetts böra gälla, att de för lappar avsedda platserna skola, i den mån de ej behöva tagas i anspråk för lappar från Frostvikens kommun, företrädesvis stå till förfogande för lappar från övriga kommuner inom länet, i första hand de närmast liggande.

Utskottet.

Utskottet finner skäligt att statsbidrag i den av Kungl. Maj:t angivna utsträckningen beviljas för anordnande av ifrågavarande ålderdomshem. De med statsbidraget avsedda platserna förutsättas härvid, i den mån de ej behöva tagas i anspråk för lappar från Frostvikens kommun, företrädesvis skola stå till förfogande för lappar från övriga kommuner inom länet, i första hand de närmast liggande. Då utskottet ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva att statsbidrag må utgå för anordnande av ett för lappar och andra vårdbehövande gemensamt ålderdomshem i Gäddede med belopp motsvarande hela den kostnad, som belöper på de för lappar särskilt avsedda vårdplatserna;

b) till *Fattigvård och barnavård för lappar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

58:o) **Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet. Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 79 och 80, s. 97 och 98) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet* ett anslag av 12 000 kronor;

b) till *Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem* ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

59:o) **Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 98 och 99) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 3 000 000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 2 500 000 kronor.

60:o) **Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 100), vilket innebär en av belastningen under de tre senaste budgetåren betingad höjning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 140 000 kronor.

61:o) **Bidrag till barnhusen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, s. 100) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till barnhusen* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 115 900 kronor.

62:o) **Statens skyddshem: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 84, s. 100—107) föreslagit riksdagen att dels besluta att i personalförteckningen för statens skyddshem skola utbytas en befattning såsom biträdande lärarinna, tillika husmoder, i lönegrad A 11 mot en befattning såsom biträdande lärarinna i samma lönegrad samt en befattning såsom rektor i lönegrad Eo 23 mot en befattning såsom rektor i lönegrad Eo 25, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens skyddshem, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens skyddshem: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 733 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 710 000 kronor.

Från och med den 1 juli 1944 beräknas skolhemmet Hammargården i enlighet med beslut av 1943 års riksdag hava utbyggt med en ny avdelning för 30 elever. På grund härav föreslås, att medel för nästa budgetår beräknas

för följande nya tjänster inom skyddshemsorganisationen, nämligen 1 avdelningsföreståndare, tillika lärare, i Eo 20, 1 arbetsledare i Ex 10, 2 husmödrar i Eo 6 samt 2 kvinnliga biträden med arvoden, samt att följande ändringar vidtagas beträffande nuvarande befattningar vid Hammargården, nämligen uppflyttning av rektorstjänsten från Eo 23 till Eo 25, förordnande i Eo 19 av folkskolläraren i Ex 19 och ändring av tjänsten såsom biträdande lärarinna, tillika husmoder, att avse tjänst endast såsom biträdande lärarinna. Även arvodet till verkställande ledamoten av styrelsen för skolhemmet föreslås höjt med 200 kronor.

De nyssnämnda lärartjänsterna ha föreslagits såsom extra ordinarie och icke såsom extra på grund av önskvärdheten att undvika olägenheterna av konkurrens med den vanliga folkskolan om lämpliga lärarkrafter. Den angivna placeringen anses dock icke böra hindra, att lärare och assistenter vid skyddshemmen under exempelvis ett eller ett par års provotid, allt efter arten och omfattningen av deras föregående meriter, förordnas att tjänstgöra såsom extra. Detta anses tvärtom lämpligt, utan hinder av att en ordinarie tjänst står obesatt under tiden. Ett dylikt system, som även ur kostnadssynpunkt erbjuder vissa fördelar, förutsätter emellertid en större rörlighet i fråga om utgifterna under anslagsposten till icke-ordinarie personal än som nu föreligger. Därför föreslås, att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptages med förslagsvis angivet belopp, som icke utan Kungl. Maj:ts medgivande må överskridas. Medgivande till överskridande förutsättes dock icke skola lämnas annat än av nu nämnd anledning eller enligt eljest av riksdagen lämnad fullmakt att överskrida dylik anslagspost, om den vore maximerad.

Till följd av den utvidgning med två nya paviljonger, som företagits vid anstalten för själsligt abnorma, det s. k. Lövstahemmet, föreslås vidare inrättande av en ny tjänst såsom tillsyningsman därstädes med placering i lönegraden Ex 12.

I anslutning till vad sålunda föreslagits, ha de olika anslagsposterna i avlöningsstaten beräknats på följande sätt.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän upptages med oförändrat belopp, 192 000 kronor, medan höjningen av arvodet till verkställande ledamoten av Hammargårdens styrelse föranleder en höjning av posten till arvoden och särskilda ersättningar till 8 200 kronor.

Personalökningen och övriga förändringar för lönegradsplacerad personal i samband med Hammargårdens utvidgning motiverar en höjning av anslagsposten för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, som för löpande budgetår upptagits till 420 000 kronor, med tillhoppa 12 500 kronor, vartill kommer 3 000 kronor för tillsyningsmanstjänsten vid Lövstahemmet. Med utgångspunkt från Kungl. Maj:ts kungörelse den 3 december 1943, varigenom lönerna för vård- och ekonomipersonalen vid skyddshemmen reglerats i enlighet med kungörelsen den 19 juni 1942 (nr 637), ha lönekostnaderna för denna personal, omfattande kokerskor och biträden, bortsett från utgifterna för rörligt tillägg och kristillägg, under nästa budgetår beräknats till

ett med 1 700 kronor minskat belopp i förhållande till de för löpande budgetår under denna anslagspost beräknade utgifterna för detta ändamål. Sammanlagt beräknas sålunda under denna anslagspost ett belopp av (420 000 + 12 500 + 3 000 — 1 700) 433 800 kronor.

Posten till rörligt tillägg har beräknats höjd med 9 000 kronor, varav 2 500 kronor för personalökningarna och 6 500 kronor i anledning av vård- och ekonomipersonalens lönegradsplacering, och alltså upptagits till 99 000 kronor. I detta sammanhang må framhållas, att den förenämnda regleringen av lönerna för vård- och ekonomipersonalen samtidigt innebär en inkomstökning av mer än 10 000 kronor på grund av höjd ersättning från denna personal för kost och logi.

De föreslagna ändringarna i personalorganisationen och Kungl. Maj:ts dispositionsrätt över den i avlöningsstaten upptagna icke-ordinarieposten ha icke givit utskottet anledning till erinran. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övrigt får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

- a) besluta, att i personalförteckningen för statens skyddshem skola utbytas en befattning såsom biträdande lärarinna, tillika husmoder, i lönegrad A 11 mot en befattning såsom biträdande lärarinna i samma lönegrad samt en befattning såsom rektor i lönegrad Eo 23 mot en befattning såsom rektor i lönegrad Eo 25,
- b) godkänna följande avlöningsstat för statens skyddshem, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 192 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 8 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 433 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 99 000
Summa förslagsanslag kronor 733 000;	

- c) till *Statens skyddshem*: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 733 000 kronor.

63:o) **Statens skyddshem: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85, s. 107—110), som innebär en med 43 000 kronor ökad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skyddshem*: Omkostnader för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 918 000 kronor.

64:o) **Statens skyddshem: Byggnadsarbeten m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 86, s. 110—115) föreslagit riksdagen att till Statens skyddshem: Byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 173 000 kronor.

Medel för inlösen av skyddshemsegendomar samt byggnadsarbeten vid statens skyddshem ha tidigare anvisats såsom reservationsanslag under rubriken Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. För innevarande budgetår finnes ett anslag för detta ändamål upptaget å riksstaten med 80 600 kronor. För nästkommande budgetår föreslås, att reservationsanslag för ändamålet i stället äskas under rubriken Statens skyddshem: Byggnadsarbeten m. m. samt att förefintlig reservation å det äldre anslaget överföres till det nya.

Vad beträffar beräkningen av för ändamålet erforderligt medelsbelopp föreslås, att inlösen må ske från Östergötlands läns landsting av Folåsa och Broby skolhem för en sammanlagd köpeskilling av 147 000 kronor. Kostnaderna kunna till större delen bestridas från likvidationsfonden för omläggning av skyddshemsverksamheten, vilken fond för närvarande enligt uppgift utvisar en behållning av omkring 117 000 kronor. Det för ändamålet erforderliga anslaget skulle sålunda uppgå till (147 000 — 117 000) 30 000 kronor. Vidare förordas inköp för ett belopp av 12 000 kronor av en bostadsfastighet vid Sundbo yrkeshem.

Med hänsyn till bristen på material har departementschefen ansett sig böra begränsa förslagen beträffande byggnadsarbeten vid skyddshemmen till det nödvändigaste. Behov föreligger emellertid nu av omändrings- och moderniseringsarbeten å matsalsbyggnaden vid Ljungaskogs yrkeshem till en beräknad kostnad av 93 000 kronor samt av uppförande av en ny bostadsbyggnad om två rum och kök vid Forsane yrkeshem, kostnadsberäknat till 23 000 kronor. Jämväl ett belopp av 15 000 kronor för ny stallbyggnad vid Lövstahemmet har ansetts böra beräknas för nästkommande budgetår.

I den mån en begränsning av förenämnda belopp av 93 000 kronor avseende byggnadsarbetena vid Ljungaskog kan åstadkommas, förutsättes besparingen få disponeras av Kungl. Maj:t för annat byggnadsarbete vid de statliga skyddshemmen, som kan finnas vara mera angeläget.

Utskottet.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot beräkningen av utgifterna under nu ifrågakvarande anslag. Då medel till motsvarande ändamål tidigare anvisats under rubriken Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. bör på förslaget sätt utgående reservation å det äldre anslaget tillföras det nya.

Under återopande av det anförda får utskottet, som alltså tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må till *Statens skyddshem: Byggnadsarbeten m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 173 000 kronor.

65:o) **Bidrag till driften av icke statliga skyddshem.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, s. 115 och 116) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av icke statliga skyddshem* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

66:o) **Fria sommarresor för barn. Bidrag till sommarkolonier.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 88 och 89, s. 116—123) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

67:o) **Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård.** Kungl. Maj:t har (punkt 90, s. 123 och 124) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att under budgetåret 1944/45 må till ett belopp av högst 200 000 kronor av statsmedel beviljas bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård, dels ock till Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

Fjolårets riksdag beslöt under höstsessionen medgiva, att under innevarande budgetår finge till ett belopp av högst 100 000 kronor beviljas statsbidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård. Enär statsbidraget skulle utbetalas halvårsvis i efterskott och det av riksdagen lämnade medgivandet om bidragstilldelning således icke skulle föranleda utgifter förrän under nästa budgetår anvisade riksdagen icke några medel för ändamålet.

Stödverksamheten, som närmast avsåge sådana daghem och lekskolor, vilka upprättats av arbetsmarknadspolitiska skäl, förutsattes skola få karaktären av försöksverksamhet för bedömande av den halvöppna barnavårdens framtida utformning.

Enär förutsättningen för vinnande av erfarenheter genom den nu igångsatta statliga stödverksamheten är att densamma får en viss varaktighet, anses institutioner, vilkas öppnande möjliggjorts genom det statliga stödet, i fortsättningen skola endast i undantagsfall undandragas detta stöd. Detta innebär, att bidragsverksamheten under nästa budgetår förutsättes skola fortsätta, även om de arbetsmarknadspolitiska motiv, som anförts för verksamhetens igångsättande, icke skulle komma att göra sig gällande med samma styrka som under löpande budgetår.

Från nämnda utgångspunkter föreslås, att statsbidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård skall utgå jämväl under budgetåret 1944/45, därvid verksamheten fortfarande skall ha karaktären av en försöksverksamhet. Den förutsättes alltså fortfarande böra bedrivas i samma begränsade omfattning och enligt samma grunder, som av statsmakterna beslutats för bidragsverksamheten under löpande budgetår. Det beräknade medelsbehovet uppgår till 200 000 kronor, därav 100 000 kronor avse de under innevarande

budgetår beviljade bidragen, vilka skola utbetalas efter den 1 juli 1944, och 100 000 kronor statsbidrag för andra halvåret 1944, vilka komma att utbetalas efter den 1 januari 1945.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förehåft en inom andra kammaren av herr *C. Hoppe m. fl.* väckt motion (II: 274), vari hemställts, att riksdagen måtte höja anslaget till 400 000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

De av Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för ifrågavarande bidragsverksamhet under nästföljande budgetår har utskottet funnit sig böra tillstyrka. Utskottet är alltså icke berett att nu förorda sådan utvidgning av den hösten 1943 beslutade verksamheten, som motionärerna föreslagit.

Under återopande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 274

a) medgiva, att under budgetåret 1944/45 må till ett belopp av högst 200 000 kronor av statsmedel beviljas bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård,

b) till *Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

68:o) **Bidrag till avlönande av hemvårdarinnor.** Kungl. Maj:t har (punkt 91, s. 125 och 126) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att under kalenderåret 1945 statsbidrag må utgå för högst 1 000 heltidsanställda eller ett däremot svarande antal deltidsanställda hemvårdarinnor, dels ock till Bidrag till avlönande av hemvårdarinnor för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 480 000 kronor.

Enligt beslut av 1943 års riksdag (prop. nr 332; skriv. nr 512) må statsbidrag under kalenderåret 1944 utgå till avlönande av högst 500 heltidsanställda eller ett däremot svarande antal deltidsanställda hemvårdarinnor.

Ifrågavarande verksamhet är avsedd att successivt utbyggas för att inom en icke alltför avlägsen framtid uppnå det antal av 2 800 hemvårdarinnor, som ansetts svara mot det föreliggande behovet. Kungl. Maj:ts förslag innebär, att maximiantalet hemvårdarinnor, för vilka statsbidrag under kalenderåret 1944 medgivits skola utgå, skall fördubblas under 1945. Bidragen förutsättas även under 1945 i första hand skola utgå till landsbygden.

Medelsbehovet för nästa budgetår, avseende de på år 1944 belöpande statsbidragen, beräknas till 480 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att under kalenderåret 1945 statsbidrag må utgå för högst 1 000 heltidsanställda eller ett däremot svarande antal deltidсанställda hemvårdarinnor,

b) till *Bidrag till avlönande av hemvårdarinnor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 480 000 kronor.

69:o) **Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor.** Kungl. Maj:t har (punkt 92, s. 126) föreslagit riksdagen att till Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 72 500 kronor.

Å tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår har för ifrågasvarande ändamål anvisats ett reservationsanslag av 72 500 kronor.

Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor anses bliva erforderliga även under nästa budgetår. Kurserna förutsättas erhålla samma omfattning som för innevarande budgetår, d. v. s. äga en tidslängd av omkring 2 månader och avse utbildande av cirka 250 elever.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förhaft två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *J. Gustavson m. fl.* (I: 176) och den andra inom andra kammaren av herr *I. Johansson i Mysinge m. fl.* (II: 250), vari hemställt, att riksdagen till prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor under budgetåret 1944/45 måtte anvisa ett reservationsanslag av 145 000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, hänvisas till motionen II: 250.

Ifrågavarande tvåmånaders kurser äro avsedda för kvinnor, som önska förvärva hemvårdarinnekompetens utan att hava fått utbildning i därför avsedd skola. I likhet med departementschefen förordar utskottet, att kurserna erhålla samma omfattning under nästa som under det nu löpande budgetåret. Utskottet har alltså icke funnit sig böra tillstyrka den av motionärerna föreslagna utvidgningen av ifrågavarande kursverksamhet.

Utskottet.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 176 och II: 250 till *Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 72 500 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

70:o) Medicinalstyrelsen: **Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 93, s. 127—137) föreslagit riksdagen att godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, och att till Medicinalstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 755 000 kronor.

I gällande riksstat är anslaget uppfört med 732 000 kronor.

Den för nästa budgetår föreslagna anslagsökningen hänför sig helt till anslagsposterna till arvoden och särskilda ersättningar och avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Den förra posten föreslås höjd med 5 700 kronor, varav 5 000 kronor motsvara en beräknad ökning av medelsbehovet för ersättningar och arvoden åt vetenskapliga rådet och 700 kronor avses för ersättning åt vikarie åt sinnesslöwärtsinspektören.

Ökningen under anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal utgör 17 300 kronor, varav 2 500 kronor beräknats för en halvtidsamanuens åt styrelsens rättspsykiatriska avdelning och 5 300 kronor för anställande av en revisionsassistent i lönegraden Ex 18 å styrelsens avdelning för kontroll av sinnessjukhusens ekonomiska förvaltning. Härutöver inrymmas i förenämnda ökning dels ett belopp av 6 500 kronor för beredande av avlöning under helt år åt två extra ordinarie befattningshavare, vilka från och med den 1 januari 1944 överflyttats till medicinalstyrelsen från statens veterinärbakteriologiska anstalt, och dels ett belopp av 3 000 kronor för möjliggörande av löneklassuppflyttningar och därmed jämställda befordringar.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *Joh. Nilsson* i Malmö väckt motion (I: 170), däri hemställts, att nuvarande innehavaren av chefsbefattningen för tandvårdsavdelningen inom medicinalstyrelsen måtte tilldelas en löneförhöjning av 495 kronor per år.

Nämnda tjänsteman är med titeln byrådirektör placerad i lönegraden A 28. *Medicinalstyrelsen* har i sin framställning rörande medelsbehovet för nästa budgetår föreslagit, att ifrågavarande befattningshavare skulle i avbidan på medicinalstyrelseutredningens förslag givas ställning av extra ordinarie medicinalråd, vilket skulle draga en merkostnad av det av motionären nämnda beloppet, 495 kronor.

Medicinalstyrelseutredningen har i utlåtande över medicinalstyrelsens framställning funnit vissa skäl tala för att tandvårdsavdelningen inom en nära framtid organiserades som en självständig byrå. Utredningen vore emellertid icke beredd att taga definitiv ställning till denna fråga. Vid sådant förhållande ansåge sig utredningen för närvarande icke böra göra något positivt uttalande rörande styrelsens förslag att inrätta en extra ordinarie medicinalrådsbefattning, avsedd för tandvårdsavdelningens chef.

Departementschefen har framhållit, att något förslag från medicinalstyrelseutredningens sida rörande styrelsens organisation icke kan väntas föreligga i sådan tid, att hänsyn därtill kan tagas vid beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår. Vid sådant förhållande borde detta medelsbehov uppskattas med utgångspunkt från styrelsens nuvarande organisation och under beaktande av de mindre jämkningar däri, som med hänsyn till utvecklingen på medicinalväsendets område kunde bedömas som särskilt angelägna under nästa budgetår. Från dessa utgångspunkter och under hänvisning till vad medicinalstyrelseutredningen därom anfört har departementschefen ansett sig för närvarande icke kunna förorda medicinalstyrelsens förslag om ändrad tjänsteställning för tandvårdsavdelningens chef.

Motionärens förslag avser att bereda byrådirektören och chefen för medicinalstyrelsens tandvårdsavdelning den löneförbättring, som skulle uppkomma vid bifall till medicinalstyrelsens förslag om inrättande av en för honom avsedd extra ordinarie medicinalrådsbefattning. Sistnämnda förslag har emellertid för närvarande icke ansetts böra upptagas till avgörande med hänsyn till medicinalstyrelseutredningens pågående arbete.

Utskottet vill för egen del erinra om att medicinalstyrelseutredningen beräknas bliva slutförd under innevarande år, varför man synes kunna hava grundad anledning förvänta, att frågan om chefens för tandvårdsavdelningen löneställning redan vid nästa års riksdag skall kunna bliva föremål för bedömning i ett större sammanhang. Med hänsyn härtill är utskottet icke berett att nu tillstyrka den av motionären föreslagna löneförbättringen.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder ej erinran från utskottets sida.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen I: 170

a) godkänna följande avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 310 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 94 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 269 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 81 500

Summa förslagsanslag kronor 755 000;

b) till *Medicinalstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 755,000 kronor.

71:o) **Medicinalstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 94, s. 137—141) föreslagit riksdagen att till Medicinalstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 145 000 kronor. •

Ifrågavarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 131 000 kronor.

För nästa budgetår beräknas ett med 5 000 kronor stegrat medelsbehov för reseersättningar, varjämte för andra expenser än bränsle, lyse och vatten beräknats 5 000 kronor mer än för innevarande budgetår. För utgivande av en ny upplaga av den läkemedelsförteckning, som tryckts under innevarande budgetår, beräknas ett belopp av 9 000 kronor.

Å andra sidan har den under anslaget redovisade inkomsten av försålda publikationer uppräknats med 5 000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 145 000 kronor.

72:o) **Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 95, s. 141) kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

73:o) **Sinnessjuknämnden: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 96, s. 141—143), vilket innebär en höjning av anslaget med 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 17 100
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal »	6 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 600

Summa förslagsanslag kronor 23 700;

b) till *Sinnessjuknämnden: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 23 700 kronor.

74:o) **Sinnessjuknämnden: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 97, s. 143 och 144), vilket innebär en av ökat medelsbehov för expenser föranledd anslagshöjning med 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sinnessjuknämnden: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 2 500 kronor.

75:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 98, s. 144—153) föreslagit riksdagen att dels godkänna av de-

partementschefen förordad avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 377 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 335 000 kronor. Under innevarande budgetår har med Kungl. Maj:ts medgivande tillfälligt anstälts en vetenskapligt utbildad assistent, två laboratoriebiträden i lönegrad Ex 6 och två biträden i lönegrad Ex 2 på den serologiska avdelningen samt en vetenskapligt utbildad assistent, ett laboratoriebiträde i lönegraden Ex 6, ett skrivbiträde i lönegrad Ex 4 och ett biträde i lönegrad Ex 2 på den diagnostiska avdelningen.

För nästa budgetår föreslås, att möjlighet beredes laboratoriet att behålla ifrågavarande extra personal, vilken anlitas för tillverkning av ympämne mot difteri och för verkställande av diagnostiska undersökningar rörande denna sjukdom. Vidare föreslås, att sex arvodesavlönade assistenter överförs till löneplan Ex och hänförs till 22 lönegraden.

Från nämnda utgångspunkter har anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar ansetts kunna sänkas med ett belopp av 40 600 kronor, motsvarande arvoden till förenämnda sex assistenter och anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal böra höjas med 75 000 kronor, varjämte anslagsposten till rörligt tillägg uppräknats med 7 600 kronor.

Vid denna anslagsberäkning har förutsatts, att för den händelse en ändring i nuvarande beredskapstillstånd skulle inträda, Kungl. Maj:t skall försättningsvis liksom tidigare äga befogenhet att med anlitan av förevarande anslag besluta om den förstärkning av laboratoriets icke-ordinarie personal, som kan visa sig nödvändig för upprätthållande av nödig beredskap på ifrågavarande område.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet får därför hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 110 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	» 13 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	» 212 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis.....	» 41 900

Summa förslagsanslag kronor 377 000;

b) till *Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 377 000 kronor.

76:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 99, s. 153—157) föreslagit riksdagen, att till Statens bakteriologiska laboratorium: *Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 448 000 kronor.

Å gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med 336 000 kronor.

Av den för nästa budgetår till 112 000 kronor beräknade ökningen i medelsbehovet under anslaget belöpa sig 500 kronor på utgifter för sjukvård, 10 000 kronor på utgifter för bränsle, lyse, gas och vatten, medan 40 000 kronor avse kostnader för inköp av bakteriologiska preparat, 6 000 kronor kostnader för utbyte av den nuvarande tjänstebilen mot en ny, 40 000 kronor inköp och underhåll av djur, 20 000 kronor inköp av förbrukningsartiklar samt 2 500 kronor utgifter för tjänstedrätt m. m., varemot en minskning om 7 000 kronor beräknats i utgifterna för tvätt och inre renhållning.

Vid anslagsberäkningen har förutsatts, att de utgifter, som hänföra sig till verksamheten för krigsmaktens behov, alltjämt skola väsentligen bestridas av militära medel.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 448 000 kronor.

77:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar. Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 100 och 101, s. 157 och 158) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar* 64 000 kronor,

b) till *Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader* 20 600 kronor.

78:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 102, s. 158—160) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Rubbestad förordad avlöningsstat för statens farmaceutiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens farmaceutiska laboratorium: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 107 700 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 103 700 kronor.

För nästa budgetår föreslås icke annan ändring i medelsanvisningen till ifrågavarande ändamål än en ökning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 4 000 kronor. Nämda belopp är avsett för anlitande av extra arbetskraft för utarbetande av en ny upplaga av 1943 års läkemedelsförteckning ävensom för meddelande av råd och upplysningar i läkemedelsekonomiska frågor åt sjukhus- och tjänsteläkare.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens farmaceutiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 43 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 32 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 23 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 9 000
<u>Summa förslagsanslag kronor 107 700;</u>	

b) till *Statens farmaceutiska laboratorium*: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 107 700 kronor.

79:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103, s. 160—163), vilket innebär en för ökad tillverkning av s. k. nationella etalonger för biologisk värdebestämning av vissa läkemedel avsedd ökning i medelsanvisningen med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens farmaceutiska laboratorium*: *Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 38 500 kronor.

80:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 104, s. 163—166) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att antalet i gällande personalförteckning upptagna provinsialläkartjänster må utökas från 356 till 371, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 4 175 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 4 100 000 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna ökningen i medelsanvisningen, 75 000

kronor, fördelar sig med 50 000 kronor å anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, 15 000 kronor å anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal och 10 000 kronor å anslagsposten till rörligt tillägg. Ökningen är helt och hållet betingad av beräknad utökning av antalet tillsatta provinsialläkartjänster.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *E. Arrhén* (I: 171) och den andra inom andra kammaren av herrar *H. Lundh* och *F. Kylling* (II: 261), vari hemställts, att antalet i personalförteckningen upptagna provinsialläkartjänster måtte höjas från 356 till 376 och att till ifrågavarande ändamål måtte anvisas ett anslag av 4 200 000 kronor,

dels ock en inom första kammaren av herrar *E. Hage* och *Sven Hansson* väckt motion (I: 172), vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om ett övervägande, huruvida ej — som en provisorisk åtgärd intill dess ett fullt tillräckligt antal provinsialläkare åstadkommits — den redan existerande anordningen att vid behov ställa extra läkare till respektive provinsialläkares förfogande kunde för effektiviserande av sjukvården och den förebyggande hälsovården — särskilt i de geografiskt vidsträckt provinsialläkardistrikt — utbyggas och förbättras, exempelvis därigenom, att placerandet av sådana extra läkare inom vissa distrikt finge en mera permanent karaktär med tilldelande av en bättre lön och bättre förmåner till nämnda läkare än de nu utgående och med förordnandets utsträckande till exempelvis högst tre år i överensstämmelse med vad som gäller för förordnande av underläkare vid lasarett.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionerna I: 171 och 172.

Utskottet.

Kungl. Maj:t har föreslagit en utökning av provinsialläkarkåren med 15 nya tjänster. I de likalydande motionerna I: 171 och II: 261 har upptagits ett av medicinalstyrelsen framlagt förslag om utökning av kåren med 20 tjänster, och i motionen I: 172 har ifrågasatts utökning av antalet tjänsteläkare genom inrättande av extraläkartjänster av mera permanent karaktär i vissa distrikt.

Utskottet vill för egen del framhålla, att ett starkt behov föreligger av ökat antal tjänsteläkare på landsbygden. Särskilt framträdande har detta behov blivit därigenom, att den förebyggande mödra- och barnvården på många håll icke kunnat utvidgas till av statsmakterna avsedd omfattning, enär tjänsteläkarna äro alltför hårt belastade med arbete.

Enligt utskottets mening bör nämnda behov tillgodoses på sådant sätt, att de nya befattningarna tilldelas egna tjänstgöringsområden genom inrättande av ordinarie eller extra provinsialläkardistrikt. Att, på sätt i motionen I: 172 föreslagits, vid sidan av den ordinarie läkaren placera en extra läkare i samma distrikt är av olika skäl icke lämpligt, när det sker

för bestridande av allmänna hälso- och sjukvårdande uppgifter. En sådan dubbling av läkarkrafterna i ett distrikt bör liksom hittills begränsas till de fall, då provinsialläkaren mera tillfälligt är i behov att överlämna vissa speciella uppgifter, exempelvis epidemivården, åt annan läkare.

Antalet nya provinsialläkartjänster har departementschefen ansett lämpligen kunna bestämmas till 15 med hänsyn till att vissa tidigare medgivna nya tjänster ännu icke hunnit besättas. Utskottet, som förutsätter, att förslag om inrättande av ett ytterligare antal provinsialläkartjänster skall föreläggas nästa års riksdag, har med hänsyn till den med tjänsternas tillsättande förenade tidsutdräkten icke funnit anledning att förorda ändring i Kungl. Maj:ts förslag.

Då ej heller Kungl. Maj:ts anslagsberäkning givit utskottet anledning till erinran, får utskottet, under återopande av vad sålunda anförts, hemställa,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 171 och II: 261

a) medgiva, att antalet i gällande personalförteckning upptagna provinsialläkartjänster må utökas från 356 till 371;

b) godkänna följande avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän (förste provinsialläkare och provinsialläkare), <i>förslagsvis</i>	kronor 3 300 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Arvoden till biträdande förste provinsialläkare ..	kronor 11 600
b. Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>förslagsvis</i> ..	» 13 400 » 25 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 360 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 490 000
<hr/> Summa förslagsanslag kronor 4 175 000;	

c) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.*: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 4 175 000 kronor;

II. att motionen I: 172 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

81:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.**: Sjukvård m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 105, s. 166) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

82:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 106, s. 167 och 168) och under erinran, att 175 000 kronor anvisats till samma ändamål för innevarande budgetår, hemställer utskottet,²

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 160 000 kronor.

83:) **Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107, s. 168 och 169), vilket innebär en höjning av medelsanvisningen med 1 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 30 500 kronor.

84:o) **Statens sinnessjukhus: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 108, s. 169—180) föreslagit riksdagen att dels besluta vissa av departementschefen förordade ändringar och tillägg till gällande personalförteckning för statens sinnessjukhus, dels godkänna av departementschefen föreslagen avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens sinnessjukhus: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 26 280 000 kronor.!

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 26 220 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås utbyte av en överskötarbefattning vid Sundby sjukhus mot en skötartjänst, av två överskötarbefattningar vid S:t Lars' sjukhus mot två översköterskebefattningar, av två sköterskebefattningar vid samma sjukhus mot två skötartjänster, och — vid uppkommande vakans — av en extra ordinarie befattning som andre läkare vid Salberga sjukhus mot en vid annat sjukhus befintlig ordinarie sådan samt av två manliga extra ordinarie ekonomibefattningar vid Ulleråkers sjukhus mot två kvinnliga extra ordinarie befattningar. Vidare föreslås inrättande av två extra ordinarie översköterskebefattningar vid S:ta Maria sjukhus och en extra ordinarie befattning såsom befallningsman vid den beslutade sekundäravdelningen i Grangärde. Härutöver ha medel beräknats för 14 nya sjukvårdsbefattningar för två nya avdelningar vid S:ta Maria sjukhus samt 4 skötare för möjliggörande av ökat utearbete för patienterna vid Salberga sjukhus samt ytterligare 9 nya sjukvårdsbefattningar, vilka ansetts erforderliga med hänsyn till förändrad beläggning å vissa sjukhus.

Nämnda ändringar i personalförhållandena ha föranlett en höjning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 60 000

kronor, medan övriga poster i avlöningsstaten i Kungl. Maj:ts förslag upptagits till oförändrade belopp.

I syfte att inordna sjukvårdspersonalen och eldarna vid statens anstalt för fallandesjuka i befordringssystemet vid statens sinnessjukhus föreslås ett tillägg till personalförteckningen i form av en anmärkning.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) besluta, att i gällande personalförteckning för statens sinnessjukhus skola antalet överskötarebefattningar minskas med tre, antalet översköterskebefattningar ökas med två, antalet sköartjänster ökas med tre samt antalet skötersketjänster minskas med två;

b) besluta att till nämnda personalförteckning skall fogas en anmärkning av följande lydelse:

Antalet ordinarie befattningshavare såsom skötare, sköterskor och eldare må överstiga det i förteckningen upptagna antalet för dessa befattningshavaregrupper under förutsättning, att för varje grupp motsvarande antal ordinarie befattningar hålles obesatt vid statens anstalt för fallandesjuka;

c) godkänna följande avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 13 600 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 105 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 9 575 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3 000 000
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 26 280 000;	

d) till *Statens sinnessjukhus: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 26 280 000 kronor.

85:o) **Statens sinnessjukhus: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109, s. 180—185), vilket innebär en med hänsyn till anslagsbelastningen och ökad beläggning å sjukhusen påkallad höjning av anslaget med 628 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sinnessjukhus: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 16 328 000 kronor.

86:o) **Utrustning av nya sinnessjukhus.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 110, s. 185) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

87:o) **Tuberkulosinventering vid statens sinnessjukhus.** Kungl. Maj:t har (punkt 111, s. 185—187) föreslagit riksdagen att till Tuberkulosinventering vid statens sinnessjukhus för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 kronor.

Anslag till ifrågavarande ändamål har tidigare icke blivit anvisat. Den ogynnsamma utvecklingen i fråga om tuberkulossjukligheten vid de statliga sinnessjukhusen har ansetts tala för att en genomgående inventering av de tuberkulösa fallen omedelbart igångsättes. Ifrågavarande anslag skulle avses för inköp och drift av ett röntgeninstrumentarium.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tuberkulosinventering vid statens sinnessjukhus* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 kronor.

88:o) **Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 112, s. 187 och 188), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen till ifrågavarande ändamål med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

89:o) **Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113, s. 188 och 189), vilket innebär en anslagshöjning med 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 6 700 000 kronor.

90:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 114, s. 189 och 190) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

91:o) **Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 115, s. 190 och 191) vilket innebär en anslagshöjning med 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 100 000 kronor.

92:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 116, s. 191—195) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 87 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 86 800 kronor.

För nästa budgetår föreslås anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med anledning av löneklassuppflyttning höjd med 100 kronor.

Med anledning av en nyligen genomförd lönereglering för vård- och ekonomipersonalen vid anstalten, vilken personal förut avlönats med arvoden, föreslås anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal sänkt med 300 kronor och anslagsposten till rörligt tillägg höjd med 400 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *D. Hall* väckt motion (II: 109), vari hemställts, att jordbruksrättaren och ladugårdsförmannen vid anstalten, vilka hittills avlönats av jordbrukets inkomstmedel, måtte beredas extra ordinarie anställning med avlöning från ifrågavarande anslag och hänföras till 11, respektive 10 lönegraden.

Det i motionen väckta förslaget har tidigare framställts av *anstaltsstyrelsen* i dess skrivelse rörande beräkningen av anslaget för nästa budgetår, vilken skrivelse skolöverstyrelsen med eget utlåtande överlämnat till Kungl. Maj:t.

Skolöverstyrelsen har i sitt utlåtande i denna fråga anfört följande.

Mot att två befattningshavare, som nu avlönas av jordbrukets medel, överföras på anstaltens lönestat har överstyrelsen principiellt så mycket mindre något att invända som i viss mån motsvarande överförande skett vid vissa skyddshem. Av lämnade uppgifter om jordbruksrättarens nuvarande löneförmåner synes framgå, att en placering av honom i Eo 11 skulle, därest han placeras i lägsta löneklassen, medföra en löneminskning av 37 kronor för år. Enligt vad anstaltens föreståndare under hand upplyst har styrelsen räknat med att han skulle få tillgodoräkna tidigare tjänstår för placering i högre löneklass och därigenom undgå löneminskning. Även till förmån för en placering i 12 lönegraden kunde enligt föreståndarens mening goda skäl anföras. Då rättaren vid skyddshem placerats i lönegrad Eo 10 och ladugårdsförmän vid skyddshem i lönegrad Eo 5, synes en närmare utredning om lönegradsplacering för ovannämnda befattningshavare med samma benämningar vid ifrågavarande uppfostringsanstalt vara påkallad. Att ladu-

gårdsförman vid uppfostringsanstalten icke kan jämföras med ladugårdsförman vid skyddshem torde dock vara uppenbart. Styrelsen har också till stöd för hans placering i Eo 10 anført, att han är arbetsledare i husdjurskötsel. Den nuvarande benämningen synes sålunda i viss mån vara missvisande. En närmare jämförelse mellan arbetsuppgifterna för ifrågakvarande befattningshavare vid skyddshemmen och uppfostringsanstalten till belysning av frågan om en rättvis lönegradsplacering synes böra förebringas, innan frågan upptages till avgörande. Med hänsyn härtill och då frågan icke synes vara av den brådskande natur, att den i nuvarande tidsläge med nödvändighet måste bringas till sin lösning, anser sig överstyrelsen icke nu böra tillstyrka anstaltsstyrelsens förslag att de två ifrågakvarande befattningshavarna överföras på anstaltens lönestat.

På av skolöverstyrelsen anförda skäl har *departementschefen* ansett sig icke för närvarande kunna upptaga anstaltsstyrelsens ifrågakvarande förslag till prövning.

Beträffande de skäl motionären anført till stöd för förslaget, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår har det i motionen II: 109 framlagda förslaget i samband med budgetbehandlingen varit föremål för Kungl. Maj:ts bedömning. Departementschefen har därvid med hänsyn till vad skolöverstyrelsen anført i ämnet ansett, att frågan icke för närvarande kan upptagas till prövning. Med hänsyn till att de båda befattningshavare det här gäller varit anställda under avsevärt lång tid och då stadigvarande behov av deras fortsatta anställning torde föreligga, har det synts utskottet berättigat att de erhålla den fastare anställning som anstaltsstyrelsen föreslagit. Därigenom skulle även pensionsfrågorna erhålla en tillfredsställande lösning. Någon utgiftsökning av betydelse skulle icke uppkomma härav. Då emellertid vidare utredning angående befattningshavarnas placering i lönegrad och löneklass synes erforderliga, anser utskottet, att jordbruksrättaren och ladugårdsförman vid anstalten tills vidare böra avlönas enligt hittills tillämpade grunder.

Under återopande härav får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 109

a) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> kronor	41 600
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal..	» 33 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 11 000

Summa förslagsanslag kronor 87 000;

b) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar*: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 87 000 kronor.

93:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 117, s. 195—197) föreslagit riksdagen att till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 95 700 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 87 000 kronor.

För nästa budgetår beräknas ett belopp av 3 000 kronor under ifrågavarande anslag för förbättringsarbeten i vissa personalbostäder. Anslagsökningen i övrigt motiveras av belastningen å anslaget och ökat elevantal vid anstalten.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 95 700 kronor.

94:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 118, s. 197 och 198) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 48 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 46 900 kronor.

För nästa budgetår föreslås uppräknig av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 400 kronor på grund av löneklassuppflyttning varjämte anslagsposten till rörligt tillägg föreslås höjd med 1 200 kronor, huvudsakligen såsom följd av en genom kungörelse den 3 december 1943 beslutad lönereglering för viss dessförinnan arvodesavlönad personal vid anstalten.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej föranleder erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 17 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 1 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.....	» 25 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 5 000

Summa förslagsanslag kronor 48 500;

b) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 48 500 kronor.

95:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119, s. 198 och 199) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 35 000 kronor.

96:o) **Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120, s. 199 och 200), vilket innebär en anslagshöjning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 800 000 kronor.

97:o) **Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka.** Kungl. Maj:t har (punkt 121, s. 200—203) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka*, för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 650 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 600 000 kronor.

Med hänsyn till motsedd ökning i antalet vårdplatser ävensom till belastningen å anslaget föreslås, att anslaget för nästa budgetår uppräknas med 50 000 kronor.

Härutöver föreslås, att ett bidrag å 3 600 kronor till utbildning av vårdpersonal vid sinnesslöanstalterna skall lämnas allmänna svenska föreningen för vården om sinnesslöa och fallandesjuka och bestridas från förevarande anslag.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder ej erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka*, för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 650 000 kronor.

98:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 122, s. 203 och 204) föreslagit riksdagen att dels besluta, att till personalförteckningen för statens anstalt för fallandesjuka skall fogas en anmärkning av viss av departementschefen angiven lydelse, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för samma anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens anstalt

för fallandesjuka: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 364 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med enahanda belopp.

För nästa budgetår föreslås icke någon förändring av anslagsbeloppets fördelning å de olika anslagsposterna.

För att inordna sjukvårdspersonalen och eldarna vid anstalten i befordringsystemet vid statens sinnessjukhus föreslås emellertid ett tillägg till personalförteckningen i form av en anmärkning, motsvarande vad som ovan vid punkten 84:o) föreslagits beträffande personalförteckningen vid statens sinnessjukhus. I samband härmed föreslås, att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal från och med nästa budgetår upptages med ett förslagsvis angivet belopp. Härvid förutsättes, att Kungl. Maj:t meddelar närmare bestämmelser rörande postens disposition och att överskridande av posten allenast medgives i anledning av skedd vakanssättning av ordinarie befattning eller i enlighet med bemyndigande, som lämnats Kungl. Maj:t av riksdagen i fråga om överskridande av maximerad anslagspost av förevarande slag.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) besluta, att till personalförteckningen för statens anstalt för fallandesjuka skall fogas en anmärkning av följande lydelse:

Antalet ordinarie befattningshavare såsom skötare, sköterskor och eldare må överstiga det i förteckningen angivna antalet för dessa befattningshavaregrupper under förutsättning, att för varje grupp motsvarande antal ordinarie befattningar hålles obesatt vid statens sinnessjukhus;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens anstalt för fallandesjuka, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 170 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 2 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	» 150 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 41 600

Summa förslagsanslag kronor 364 000;

c) till Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 364 000 kronor.

99:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123, s. 204—206), vilket innebär en anslagsökning med 9 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 216 900 kronor.

100:o) **Bidrag till epileptikeranstalter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 124, s. 206—208) och under erinran att för innevarande budgetår anvisats 335 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att till svenska diakonanstalten må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — för tiden från och med den 1 juli 1944 till och med den 30 juni 1945 utgå ett extra statsbidrag med högst 8 000 kronor för en vid Berga vårdhem för fallandesjuka män anordnad klinisk undersökningsavdelning, på villkor att vid densamma mottagas patienter även från andra epileptikeranstalter enligt anvisningar, som inspektören för sinnesslövrården må meddela;

b) till *Bidrag till epileptikeranstalter* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 320 000 kronor.

101:o) **Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 125, s. 208) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 90 000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

102:o) **Vissa bidrag till lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126, s. 208 och 209) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa bidrag till lasarett m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 15 800 kronor.

103:o) **Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127, s. 209 och 210), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

104:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 128, s. 210—217) föreslagit riksdagen att

I. medgiva, att bidrag må beviljas *dels* föreningen kustsanatoriet Apelviken för anskaffning och inmontering av ny utrustning för sanatoriets köksavdelning med högst 36 500 kronor, *dels* föreningen Styrso kustsanatorium för uppförande av ekonomibyggnad samt inredande av skolsal med sammanlagt högst 10 600 kronor, *dels ock* stiftelsen Solhem i Borås för utvidgning av sysslomanskontoret och bandageverkstaden m. m. samt för uppförande och inredning av personalmatsal med tillhoppa högst 72 400 kronor,

II. till Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 kronor.

För budgetåret 1942/43 anvisades ett anslag av 613 600 kronor under ifrågavarande rubrik. För innevarande budgetår hava med hänsyn till å anslaget förefintlig reservation ej anvisats nya medel till ifrågavarande ändamål.

Den för nästa budgetår för kustsanatoriet Apelviken ifrågasatta anskaffningen och inmonteringen avser en elektrisk spis, fyra ångkokgrytor, ett ångkokskåp jämte kantiner, två elektriska stekskåp samt två elektriska stekbord.

Beträffande Styrso kustsanatorium föreslås bidrag till uppförande av en mindre ekonomibyggnad i trä för en beräknad kostnad av 5 200 kronor och inredande av skolsal i huvudsjukhusets vindsvåning för en beräknad kostnad av 5 400 kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall jämväl bidrag utgå för *dels* utvidgning av sysslomanskontoret samt bandageverkstaden ävensom för inköp av vissa maskiner och inventarier vid stiftelsen Solhems sjukhus med tillhoppa 18 000 kronor, *dels ock* uppförande av en byggnad, inrymmande matsal för personalen, samt möbler, mattor och gardiner till ett sammanlagt belopp av 54 400 kronor.

För tillgodoseende av eljest ineliggande framställningar om bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulosanstalter beräknas ett belopp av högst 80 000 kronor. Medelsbehovet för nästa budgetår har dock med hänsyn till förefintlig reservation å anslaget beräknats till allenast 2 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag giver icke utskottet anledning till erinran. Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må

I. medgiva, att bidrag må beviljas

a) föreningen kustsanatoriet Apelviken för anskaffning och inmontering av ny utrustning för sanatoriets köksavdelning med högst 36 500 kronor,

b) föreningen Styrso kustsanatorium för uppförande av ekonomibyggnad samt inredande av skolsal med sammanlagt högst 10 600 kronor,

c) stiftelsen Solhem i Borås för utvidgning av sysslomanskontoret och bandageverkstaden m. m. samt för uppförande och inredning av personalmatsal med tillhoppa högst 72 400 kronor,

II. till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulosjukvårdsanstalter* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 kronor.

105:o) **Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129, s. 217—219), vilket innebär, att bidrag från anslaget skall under nästa budgetår utgå efter oförändrade grunder, och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att till nedannämnda landsting ävensom till Hälsingborgs stad må under tiden 1 juli 1944—30 juni 1945 utgå statsbidrag till belopp, bestämt i enlighet med föreskrifterna i 3 § 1 och 2 mom. kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 480) angående statsbidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos, för följande antal av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier:

Landsting eller stad	Antal vårdplatser
landstinget i Jönköpings län	70
» » Kronobergs »	30
landstingen » Kalmar läns norra och södra landstings- områden, tillhoppa	15
landstinget i Gotlands län	55
» » Kristianstads län	20
Hälsingborgs stad	35
landstinget i Örebro län	25
» » Västmanlands län	15
» » Gävleborgs län	10
» » Västernorrlands län	80

b) föreskriva, att för åtnjutande av bidragen till vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier skall gälla, att för å dessa platser intagen patient icke må uttagas högre dagavgift än 1 krona samt att eljest i tillämpliga delar skola gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas;

c) till *Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 5 500 000 kronor.

106:o) **Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 130, s. 219—221) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 550 000 kronor.

107:o) **Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131, s. 222), vilket innebär en höjning av anslaget med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 65 000 kronor.

108:o) **Bidrag till driften av folksanatorierna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132, s. 222 och 223) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 223 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av folksanatorierna* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 91 500 kronor.

109:o) **Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 133, s. 223), vilket innebär en höjning av anslaget med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

110:o) **Bidrag till driften av epidemisjukhus.** Kungl. Maj:t har (punkt 134, s. 223—225) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av epidemisjukhus för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 800 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med ett belopp av 1 200 000 kronor.

Medicinalstyrelsen har framhållit vissa skäl, vilka tala för en ökad belastning å förevarande anslag under nästa budgetår, och har för sin del uppskattat medelsbehovet till i runt tal 2 000 000 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår en medelsanvisning till samma belopp som de verkliga utgifterna under sistförflutna budgetår eller 1 800 000 kronor.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av epidemisjukhus* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 800 000 kronor.

111:o) **Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka.** Kungl. Maj:t har (punkt 135, s. 225—234) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 250 000 kronor.

För innevarande budgetår ha till samma ändamål anvisats 1 200 000 kronor.

Enligt gällande bestämmelser må statsbidrag utgå till landsting, kommuner, kommunalförbund, föreningar och enskilda för driften av hem för sådana kroniskt — obotligt eller svårbotligt — kroppssjuka, vilka äro i behov av sjukhusvård men vilkas tillstånd icke berättigar till och vilka icke heller kunna erhålla den särskilda vård, för vilken lasarett och sjukstugor samt därmed jämförliga anstalter äro avsedda. Hemmet kan antingen vara fristående eller anordnat som avdelning av anstalt för annat ändamål, t. ex. ålderdomshem. Bidrag utgår med 90 öre för dag och patient, för vilken vårdavgiften ej uppgår till högre belopp än 1 krona 50 öre om dagen. Emellertid gäller härvid bland annat den inskränkningen, att bidrag icke sammanlagt må utgå för flera sjukplatser än för stad, som icke deltagar i landsting, en på varje tal av tvåtusen av stadens invånare, och för landstingsområde en på varje tusental av landstingsområdets invånare. Statsbidrag utbetalas halvårsvis i efterskott.

I en av sakkunniga inom *besparingsberedningen* avgiven promemoria angående bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka hava de sakkunniga — under framhållande att de sakkunniga delade av statens sjukvårdskommitté år 1934 uttalad uppfattning att starka skäl talade för ett utbyggande av ifrågavarande vård efter den s. k. landstingslinjen — framhållit, att utvecklingen av vården av de kroniskt sjuka till större delen icke gått i den riktning kommittén förordat. De sakkunniga hava ansett åtgärder påkallade i syfte att förhindra att hemmen för kroniskt sjuka beläggas med andra patienter än sådana, för vilka hemmen äro avsedda. I detta syfte förordade de sakkunniga dels skärpta föreskrifter angående urvalet av patienter, dels ock ändring av gällande statsbidragsgrunder så, att bidrag endast må utgå till hem, som drivas av landsting eller städer utom landsting, eventuellt även annan tillhöriga fristående anstalter enligt en av medicinalstyrelsen godkänd plan.

Över besparingsberedningens promemoria hava yttranden avgivits av medicinalstyrelsen, statskontoret, styrelserna för svenska landstingsförbundet och svenska stadsförbundet ävensom av svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet.

Medicinalstyrelsen anser anledning för närvarande icke föreligga att meddela nya eller ändrade föreskrifter rörande beläggningen av ifrågavarande hem. Styrelsen uttalar sig emellertid samtidigt för att den kroniska sjukvården snarast utbygges av landstingen i de fall, där så ej redan skett. *Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet* bestrider för sin del, att de primärkommunala anstalterna skulle i någon nämnvärd utsträckning ut-

nyttjas för andra än sådana, som vore i behov av sjukhusvård. Förbundet finner emellertid vårdtekniska och driftekonomiska skäl tala för ett utbyggande av den kroniska sjukvården enligt den s. k. landstingslinjen, varvid dock garantier borde skapas mot en alltför stark centralisering av vården i de olika länen. Frågan om vårdens överförande på landstingen synes förbundet böra upptagas till allsidig utredning i lämpligt sammanhang. Även övriga remissinstanser uttala sig för ett utbyggande av vården genom landstingens och storstädernas försorg.

Departementschefen har förklarat, att han icke vore beredd att nu taga ställning till berörda spørsmål. Vägande skäl syntes, framhåller departementschefen, kunna anföras både för och emot den s. k. landstingslinjen. Innan slutlig prövning skedde, syntes det erforderligt att få närmare belyst dels huruvida och i vad mån hemmen under senare år utnyttjats för annat klientel än det avsedda, dels ock huru de nu befintliga hemmen fördela sig på land och stad samt vem som är ägare till desamma. Önskvärt vore även att erhålla en ungefärlig uppskattning av det nuvarande platsbehovet samt att få del av landstingens utbyggnadsplaner för vården. En dylik utredning syntes lämpligen kunna verkställas genom medicinalstyrelsens försorg, i erforderliga delar efter samråd med socialstyrelsen, samt åtföljas av det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. I samband härmed syntes gällande bestämmelser om begränsning av statsbidraget till viss kvotdel av befolkningen böra upptagas till omprövning. Medelsbehovet för nästa budgetår borde sålunda beräknas på grundval av gällande bestämmelser. Därvid syntes anslaget kunna upptagas till ett belopp av 1 250 000 kronor.

Vidkommande frågan om huvudmannaskapet för hemmen för kroniskt sjuka anser utskottet önskvärt, att en närmare utredning kommer till stånd i de hänseenden, som angivits i statsrådsprotokollet. Såsom departementschefen framhållit kunna skäl anföras såväl för som mot ett utbyggande av den kroniska sjukvården efter den s. k. landstingslinjen. Utskottet vill emellertid framhålla angelägenheten av att sjukvården icke centraliseras till alltför stora anstalter. En sådan utveckling skulle medföra, att de sjuka komme att vårdas på större avstånd från hemorten, vilket utskottet med hänsyn till denna vårdforms natur måste finna otillfredsställande.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 250 000 kronor.

112:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka.** Kungl. Maj:t har (punkt 136 s. 234 och 235) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

Utskottet.

För budgetåret 1942/43 anvisades för ifrågavarande ändamålet ett reservationsanslag av 175 000 kronor. För innevarande budgetår har icke anvisats särskilt anslag.

Det för nästa budgetår äskade anslaget anses motiverat av det stora behovet av nya vårdplatser för kroniskt sjuka vilket med hänsyn till de avlastningsuppgifter, som tillkomma hemmen för kroniskt sjuka särskilt i förhållande till lasaretten och ålderdomshemmen, ansetts böra tillgodoses i erforderlig utsträckning.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder ej erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

113:o) **Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi.** Kungl. Maj:t har (punkt 137, s. 236—243) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för bidrag till driften av centralanstalten för radioterapi i Lund, att tillämpas från och med den 1 januari 1943, dels ock till Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

Anslag för ifrågavarande ändamål ha beviljats under budgetåren 1942/43 och 1943/44 med 165 000 respektive 300 000 kronor.

Från förevarande anslag utgår statsbidrag till driften av två av de tre centralanstalter för radioterapi, vilka upprättats med medel ur Konung Gustaf V:s jubileumsfond, nämligen anstalterna i Lund och Göteborg. Den tredje av dessa anstalter, vilken är ansluten till karolinska sjukhuset, drives helt såsom statlig anstalt.

Driftkostnaderna vid lundaanstalten skola enligt beslut vid 1931 års riksdag fördelas så, att vederbörande patienter, oavsett var de äro hemmahörande, erlägga för inomlänspatient stadgad legosängsavgift, att landsting och städer utanför landsting bidra med 2 kronor 50 öre per underhållsdag för varje landstinget respektive staden tillhörande patient samt att staten bestrider såväl återstående del av dagkostnaden, dock högst intill ett belopp av 2 kronor 50 öre per dag och patient, som ock enligt vissa närmare angivna normer kostnaderna för röntgenbehandling och radiumapplikation i anstaltens behandlingsinstitut för å anstalten intagna patienter, s. k. klinikpatienter.

Enligt beslut vid 1937 års riksdag skola de för lundaanstalten fastställda grunderna för driftkostnadernas fördelning äga motsvarande tillämpning å göteborgsanstalten, med den skillnaden dock att statsbidraget till sistnämnda anstalt må utgå med högst 3 kronor per dag och patient. Beträffande sistnämnda anstalt medgav härjämte 1943 års riksdag, att hälften av det driftunderskott, som uppkommer vid tillämpning av de år 1937 fastställda grunderna, må intill ett belopp av 2 kronor för underhållsdag bestridas av statsmedel.

Kungl. Maj:ts ovannämnda förslag till ändrade grunder för bidrag till driften vid Lundaanstalten innebär, att staten påtager sig ansvaret för hälften av det underskott, som uppkommer vid tillämpning av de år 1931 fastställda grunderna för anstaltens finansiering, dock högst intill ett belopp av 2 kronor per underhållsdag. Vid beräkning av detta underskott föreslås en legosängsavgift av 2 kronor 50 öre skola förutsättas utgå på allmän sal. Det anses dock böra stå varje huvudman fritt att med ledning av legosängsavgifternas storlek i sitt sjukvårdsområde inom ramen för nämnda belopp bestämma den avgift, som skall av patient, tillhörande sjukvårdsområdet, uttagas för vård å allmän sal vid centralanstalten. Bestämmer dagavgiften till lägre belopp än 2 kronor 50 öre, ankommer det i så fall på huvudmannen att täcka skillnaden. Enligt dessa grunder beräknas merkostnaden för staten vid nuvarande prisnivå uppgå till omkring 26 000 kronor för år.

De nya grunderna anses i anslutning till ett av statsutskottet vid 1943 års riksdag gjort uttalande böra tillämpas från och med den 1 januari 1943. Merkostnaden för 1943 föreslås skola bestridas från innevarande budgetårs anslag.

Anslagsbehovet för nästa budgetår har beräknats under förutsättning av sålunda ändrade beräkningsgrunder.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *R. Anderberg m. fl.* (I: 26) och den andra inom andra kammaren av herr *A. Nilsson i Steneberg m. fl.* (II: 57), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att föreslagna statsbidrag till driften av anstalten för radioterapi i Lund måtte få utgå retroaktivt från och med den 1 juli 1941.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen I: 26.

Frågan om ändrade bidragsgrunder för anstalten i Lund var föremål för prövning vid fjolårets riksdag på grund av motioner, i vilka åberopats den framställning från Malmöhus läns landstings hälso- och sjukvårdsberedning som ligger till grund för Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag. Statsutskottet yttrade i anledning av nämnda motioner (utlåtande nr 5, s. 45), att enligt utskottets mening starka skäl talade för en förbättring i statsbidragsgrunderna för lundaanstalten efter i huvudsak samma riktlinjer som då av Kungl. Maj:t hade föreslagits för göteborgsanstalten. Utskottet framhöll emellertid, bland annat, att hälso- och sjukvårdsberedningens framställning icke inkommit å sådan tid, att hänsyn kunde tagas till densamma under budgetarbetet inom departementet. Utskottet förklarade sig icke berett att tillstyrka motionerna, men förutsatte, att de nya grunder, som kunde komma att gälla för lundaanstalten, finge retroaktiv tillämpning från och med den 1 januari 1943, eller samma dag, från vilken de för göteborgsanstalten föreslagna nya grunderna skulle gälla, varigenom uppskovet med frågans avgörande icke komme att medföra förlust för lundaanstaltens huvudmän.

Utskottet

Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag till ändrade bidragsgrunder har

avfattats i enlighet med vad utskottet sålunda uttalat. Förslaget närmare utformning giver icke utskottet anledning till erinran. Vidkommande det motionsvis gjorda yrkandet är utskottet icke berett att tillstyrka ytterligare förlängning av den tid, för vilken de nya bestämmelserna böra medgivas retroaktiv tillämpning.

Under återopande av det anförda får utskottet, som ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I:26 och II:57 godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1944 angivna ändrade grunder för bidrag till driften av centralanstalten för radioterapi i Lund, att tillämpas från och med den 1 januari 1943;

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

114:o) **Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138, sid. 243) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 180 000 kronor.

115:o) **Bidrag till vanförestalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 139, sid. 244—247) föreslagit riksdagen att till Bidrag till vanförestalter för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 350 000 kronor.

Ifrågavarande anslag, som avser de fyra vanförestalterna i Stockholm, Göteborg, Hälsingborg och Härnösand, är i gällande riksstat uppfört med 2 850 000 kronor.

För nästa budgetår räknas med ökat medelsbehov till kliniker, 10 000 kronor, till yrkesskolor likaledes 10 000 kronor, till bandage och proteser, 190 000 kronor, och till täckande av eventuellt underskott 300 000 kronor. För skolhem åter beräknas medelsbehovet bliva 10 000 kronor lägre. Nettoökningen har sålunda beräknats till 500 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till vanförestalter* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 350 000 kronor.

116:o) **Vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid vanförestalten i Göteborg.** Kungl. Maj:t har (punkt 140, sid. 247—251) föreslagit riksdagen att dels

bemyndiga Kungl. Maj:t att bevilja föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg för om- och tillbyggnad av vanförestaltens klinikbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet senast ingivna ritningar statsbidrag med den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för denna om- och tillbyggnad, dock högst 215 000 kronor, dels ock till Vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid vanförestalten i Göteborg för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 215 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag avser att bereda föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg statsbidrag för erforderlig utvidgning av vanförestaltens i Göteborg polikliniklokaler och ortopediska verkstäder i enlighet med ett av byggnadsstyrelsen och medicinalstyrelsen tillstyrkt förslag, kostnadsberäknat till 215 000 kronor. En dylik utvidgning har ansetts behöfelig med hänsyn till att antalet besök vid anstaltens poliklinik undergått en ständig stegring alltsedan år 1931, vilket i sin tur påverkat behovet av bandage och proteser. Till stöd för utvidgningen har även framhållits, att anstaltens infogande i beredskapssjukhusorganisationen accentuerat behovet av mera rymliga och ändamålsenliga lokaler för undersökningar och operationer ävensom för bandage- och protestillverkningen.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer därför

Utskottet.

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att bevilja föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg för om- och tillbyggnad av vanförestaltens klinikbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet senast ingivna ritningar statsbidrag med den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för denna om- och tillbyggnad, dock högst 215 000 kronor;

b) till *Vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid vanförestalten i Göteborg* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 215 000 kronor.

117:o) **Bidrag till resor för vanföra m. m. Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 141 och 142, s. 251 och 252) och under erinran, att för innevarande budgetår till samma ändamål anvisats 240 000 kronor, respektive 36 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Bidrag till resor för vanföra m. m.* ett förslagsanslag av 275 000 kronor;

b) till *Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna* ett anslag av 36 000 kronor.

118:o) **Bidrag till Eugeniahemmet.** Kungl. Maj:t har (punkt 143, s. 252—256) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för statsbidrag till Eugeniahemmet, att tillämpas från och med den 1 juli 1944, dels ock till Bidrag till Eugeniahemmet för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 170 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 135 000 kronor.

Till sällskapet Eugeniahemmet, vars ändamål är att bereda bostad, vård och underhåll åt fattiga, obotligt sjuka och vanföra barn från hela landet, utgår statsbidrag för hemmets drift med 2 kronor för dag och patient, för vilken vårdavgift icke uttages med högre belopp än 1 krona för dag, dock att statsbidrag för högst 35 vårdplatser å hemmets sjukavdelning utgår med 3 kronor för dag och patient.

De av departementschefen förordade ändrade grunderna innebära, att statsbidraget höjes till 4 kronor för dag och patient för högst 35 vårdplatser å hemmets sjukavdelning samt 2 kronor 75 öre för dag och barn för högst 90 å hemmet intagna skolpliktiga barn.

Anslagsbehovet för nästa budgetår har beräknats på grundval av nämnda förslag.

Utskottet.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotollet över socialärenden för den 4 januari 1944 förordad ändring i grunderna för statsbidrag till Eugeniahemmet, att tillämpas från och med den 1 juli 1944;

b) till *Bidrag till Eugeniahemmet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 170 000 kronor.

119:o) **Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144, s. 256 och 257), som innebär en med hänsyn till anslagsbelastningen företagen uppräknig av anslaget belopp med 19 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 35 000 kronor.

120:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter.** **Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.** Kungl. Maj:t har (punkterna 145 och 146, s. 258—261) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1944/45 anvisa dels till Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter ett reservationsanslag av 300 000 kronor, dels ock

till Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m. ett förslagsanslag av 1 850 000 kronor.

I fråga om statsbidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter gäller, att bidrag kan utgå till landsting och stad utanför landsting för uppförande eller inrättande av barnbördshus, av barnbördsavdelning vid lasarett, därmed jämställd sjukvårdsinrättning eller sjukstuga samt av förlossningshem.

Bidrag till barnbördshus och barnbördsavdelning utgår med högst hälften av kostnaderna, dock att bidraget icke må överstiga 2 500 kronor per vårdplats vid uppförande av nybyggnad för ändamålet, 1 750 kronor per vårdplats vid inköp av byggnad för samma ändamål samt 1 250 kronor per vårdplats vid användande av i vederbörandes ägo befintlig, för annat ändamål uppförd eller inköpt byggnad. Bidrag till förlossningshem utgår med högst 1 000 kronor per vårdplats vid uppförande av nybyggnad för ändamålet. Beviljat bidrag utbetalas ej, förrän anstalten blivit genom medicinalstyrelsens försorg avsynad och godkänd.

Hittills hava för ifrågavarande ändamål anvisats sammanlagt 600 000 kronor, varav ett belopp av 200 000 kronor anvisats såsom beredskapsanslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41. Beträffande sistnämnda anslag medgav föregående års riksdag, att detsamma må fortsättningsvis tagas i anspråk oberoende av de för dylikt anslag eljest gällande förutsättningarna.

Vid behandling av frågan om införande av statsbidrag till anordnande av vårdplatser för förlossningsfall (proposition nr 39/1937) uttalades tveksamhet huruvida en dylik åtgärd borde genomföras. Med hänsyn till att den ekonomiska situationen i åtskilliga landsting vore sådan, att utbyggandet av förlossningsvården kunde befaras komma i efterhand, därest icke staten trädde hjälpande emellan, ansågs emellertid att, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, bidrag skulle kunna utgå för ändamålet enligt vissa närmare angivna grunder. Någon rätt till statsbidrag skulle alltså ej föreligga. Praxis har sedermera utbildat sig så, att landsting, vars utdebitering per skattekrona understigit medeltalet för riket, icke ansetts böra komma i åtnjutande av statsbidrag, såvida icke särskilda skäl förelegat.

Departementschefen har nu ansett, att landstingens ökade kostnader för förlossningsvården motiverar att ett något större antal landsting kommer i åtnjutande av statsbidrag, varför även landsting, vars landstingsskatt något understiger den gräns, som tillämpats enligt hittills gällande praxis, anses böra kunna erhålla bidrag. Från denna utgångspunkt har medelsbehovet under anslaget beräknats till 300 000 kronor.

Vad angår bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m. — för ändamålet avsett anslag uppgår för innevarande budgetår till 1 600 000 kronor — gäller, att statsbidrag till driften av förlossningsanstalt utgår med 3 kronor för dag och barnaföderska, som vårdas å allmän sal å barnbördshus eller barnbördsavdelning eller å förlossningshem om minst sex vårdplatser, samt med 2 kronor för dag och barnaföderska, som vårdas å förlossningshem om högst fem vårdplatser eller å förlossningsrum hos barnmorska, dock i

samtliga nu nämnda fall för högst tio dagar. Bidrag till driften av väntehem utgår med 2 kronor per underhållsdag under högst femton dagar.

För nästa år ifrågasättes icke någon ändring i grunderna för statsbidrag. Medelsbehovet har uppskattats till 1 850 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av fröken *Kerstin Hesselgren m. fl.* väckt motion (II: 359), vari hemställts, att riksdagen ville besluta, att anslag till uppförande av förlossningshem måtte få utgå med 1 500 kronor per vårdplats samt att till driften av mindre förlossningshem och förlossningsrum hos barnmorska måtte kunna av statsmedel anvisas 2 kronor 50 öre per vård dag.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen.

Utskottet.

Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter har hittills utgått endast till de i ekonomiskt hänseende sämre ställda landstingen. Kungl. Maj:ts förslag innebär, att även landsting, vars landstingsskatt något understiger det belopp, som hittills ansetts böra i bidragshänseende utgöra minimigräns, skola kunna komma i åtnjutande av bidrag. Ehuru det icke kan förnekas, att en sådan jämkning av praxis vid bidragsgivningen kan komma att innebära en premiering av sådana landsting, som visat mindre intresse för förlossningsvårdens utbyggande, har utskottet likväl icke velat motsätta sig nämnda förslag. Utskottet är däremot icke berett att tillstyrka motionärernas förslag om ökade statsbidrag till landstingen för inrättande och drift av ifrågavarande anstalter.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 359 för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter* ett reservationsanslag av 300 000 kronor;

b) till *Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.* ett förslagsanslag av 1 850 000 kronor.

121:o) **Viss ersättning till barnbördshuset i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147, sid. 261) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss ersättning till barnbördshuset i Lund* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 1 400 kronor.

122:o) **Statens institut för folkhälsan: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 148, s. 261—267) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens institut för folkhälsan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens institut

för folkhälsan: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 290 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 282 500 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslås för nästa budgetår uppräknad med 500 kronor med hänsyn till en beräknad ökning av kostnaderna för vikariatsersättningar. Posten till avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden har ansetts böra ökas med 3 500 kronor, avseende lärararvoden och hospiteringsersättningar vid en kompletteringskurs för distriktssköterskor, som efter dispens vunnit anställning i distriktsvården utan att hava genomgått föreskriven specialutbildning. Beträffande sistnämnda anslagspost förutsattes, att densamma efter beslut av Kungl. Maj:t skall få överskridas med det belopp, som kan erfordras för verkställande av särskilda, av rådande försörjningsläge betingade undersökningar.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har beräknats höjning med dels 1 800 kronor för löneklassuppflyttningar, dels ock 700 kronor motsvarande kostnaden för utbyte av ett tillfälligt biträde å institutets registratorskontor mot ett kanslibiträde i lönegraden Ex 7.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till behandling förehaft en inom andra kammaren av fru *Hanna Rydh Munck af Rosenschöld m. fl.* väckt motion (II: 364), vari hemställt, att riksdagen — med indragande av en arvodesbefattning för en assistent å födoämneshygieniska avdelningen vid statens institut för folkhälsan — måtte besluta inrättandet av en byrå-assistentbefattning i lönegraden Eo 21 inom samma avdelning samt i anledning härav höja ifrågavarande anslag med 1 542 kronor.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

I motionen har upptagits ett ursprungligen av institutets styrelse framlagt förslag, att en assistent å födoämneshygieniska avdelningen, vilken avlönas med ett arvode av 5 900 kronor för år, skall beredas extra ordinarie anställning i 21 lönegraden. I likhet med departementschefen anser sig utskottet icke kunna biträda nämnda förslag.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 364

a) godkänna följande avlöningsstat för statens institut för folkhälsan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Utskottet.

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	57 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	63 200
3. Avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	»	52 500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	95 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	21 800

Summa förslagsanslag kronor 290 000;

b) till *Statens institut för folkhälsan*: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 290 000 kronor.

123:o) **Statens institut för folkhälsan: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149, s. 267 och 268), vilket innebär en huvudsakligen av ökat medelsbehov för bränsle, lyse och vatten betingad höjning av anslaget med 20 800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens institut för folkhälsan: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 148 800 kronor.

124:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150, s. 268 och 269) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 55 800 kronor.

125:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 151, s. 269—271), vilket innebär en huvudsakligen av stockholmsanstaltens förläggning till Södersjukhuset betingad ökning av anslaget med 18 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 74 000 kronor.

126:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor. Fortbildningskurser i barnavård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 152 och 153, s. 271 och 272) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor* ett förslagsanslag av 7 000 kronor;

b) till *Fortbildningskurser i barnavård* ett reservationsanslag av 7 000 kronor.

127:o) **Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 154, s. 273—275) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 70 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 72 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås under anslagsposten till avlöningar till övrig icke ordinarie personal, att den ekonomipersonal vid skolan, som för närvarande avlönas mot av skolstyrelsen fastställda arvoden, beredes extra ordinarie anställning. Personalen har härvid ansetts bör hänföras till samma löneplan, vilken fastställts att gälla för bland annat vård- och ekonomipersonal vid läroanstalterna för blinda, dövstumskolorna med flera anstalter, benämnd löneplan V (sv. förf.-saml. nr 637/1942). Då löneregleringen medför, att viss del av avlöningen till berörda personal kommer att belasta dels anslagsposten till rörligt tillägg, dels ock femte huvudtitelns anslag till kristillägg, har medelsbehovet under nu ifrågavarande anslagspost beräknats till ett med 3 700 kronor nedsatt belopp.

Posten till rörligt tillägg har med hänsyn till löneregleringen höjts med 2 200 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *O. Nilsson* i Göteborg väckt motion (II:198), vari hemställts, att riksdagen måtte i samband med beviljandet av anslag till statens sjuksköterskeskola uttala, att ekonomipersonalen vid skolan bör beredas avlöning enligt de bestämmelser, som gälla för enahanda personal vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet.

Beträffande de skäl, som motionären anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Motionären har i likhet med skolans styrelse föreslagit, att skolans ekonomipersonal vid löneregleringen skall hänföras till den för den lägre sjukvårds- och ekonomipersonalen vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet gällande löneplanen U. Däremot har departementschefen ansett, att personalen lämpligen bör hänföras till den för vård- och ekonomipersonalen vid läroanstalterna för blinda, dövstumskolorna med flera anstalter gällande löneplanen V (sv. förf.-saml. nr 637/1942), därvid departementschefen framhållit, att grundlönen är lika enligt de båda löneplanerna men något annorlunda konstruerad i fråga om avdragen för naturaförmåner.

Utskottet vill erinra om att det vid sidan av nämnda löneplaner jämväl för extra ordinarie kvinnliga ekonomister av 3 och 4 klass vid statens sjuksjukhus fastställts en löneplan Ek, som i likhet med löneplanerna U och V

Utskottet.

upptager löneklasser med avlöningsbelopp lägre än de som förekomma i civila avlöningsreglementet och i civila icke-ordinarie reglementet.

Såsom departementschefen framhållit, är begynnelselönen lika i löneplanerna U och V. Däremot är förmånen av ålderstillägg olika i det att U-planen inrymmer möjlighet till fyra sådana tillägg medan V-planen i vissa lönegrader endast har två och i vissa andra tre. Även därutinnan föreligger en olikhet, att ersättningen för naturaförmåner är för befattningshavare, som hänförts till V-planen, fastställd att utgå med vissa för de särskilda förmånerna och dyrortsgrupperna angivna belopp. Utskottet vill med hänsyn till sistnämnda omständighet förorda Kungl. Maj:ts förslag. Därvid vill utskottet framhålla möjligheten att i den mån behov av löneklassuppflyttning uppkommer utbygga antalet löneklasser i varje lönegrad så att V-planens befattningshavare icke i fråga om rätten till ålderstillägg bliva sämre ställda än U-planens.

Utskottet anser sig slutligen böra ifrågasätta, huruvida icke löneplanerna Ek, U och V lämpligen borde samarbetas till en löneplan.

Kungl. Maj:ts förslag har i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran.

Under återopandande av vad utskottet anfört hemställer utskottet,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag

a) godkänna följande avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	1 800
2. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	»	16 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	»	45 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 700

Summa förslagsanslag kronor 70 500;

b) till *Statens sjuksköterskeskola*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 70 500 kronor;

II. att motionen II:198 må anses besvarad genom vad utskottet anfört.

128:o) **Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 155, s. 275—277) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 73 900 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sjuksköterskeskola*: *Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 63 300 kronor.

129:o) **Stipendier till elever vid av staten godkända sjuksköterskeskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, s. 277 och 278) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier till elever vid av staten godkända sjuksköterskeskolor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 12 000 kronor.

130:o) **Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157, s. 278—281), vilket innebär en med 1 000 kronor ökad medelstillsdelning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 6 000 kronor.

131:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 158, s. 281 och 282) föreslagit riksdagen att till Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 300 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget med 2 800 000 kronor.

Från och med år 1944 gälla ändrade grunder för statsbidrag till distriktsbarnmorskor innebärande en höjning av bidragsbeloppet per distriktsbarnmorska med i genomsnitt 550 kronor för år. Till följd härav har en ökning av anslagsbeloppet med 500 000 kronor ansetts erforderlig.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 300 000 kronor.

132:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159, s. 282 och 283), vilket innebär en huvudsakligen av ökning i antalet distriktssköterskor betingad höjning av anslaget med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

133:o) **Understödande av dispensärverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 160, s. 283—285) föreslagit riksdagen att dels medgiva att statsbidrag till av studentkärerna i Stockholm organiserad dispensärverksamhet må från och med kalenderåret 1944 utgå med 3 kronor för varje undersökt medlem av studentkärerna och musikhögskolans elevkår, dock högst med sammanlagt 4 600 kronor för år, dels ock till Understödande av dispensärverksamhet för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 400 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 300 000 kronor.

Den intensifierade dispensärverksamheten och speciellt de massundersökningar med skärmbild, som bedrivs i ständigt ökad omfattning, förväntas att under de närmaste åren medföra en ökning av antalet nyupptäckta tuberkulosfall. Därtill kommer, att man har att räkna med en verklig stegrad tuberkulosfrekvens i samband med nu rådande kristid. Med hänsyn såväl härtill som ock till belastningen å anslaget under sistförflutna budgetår har detsamma ansetts böra höjas med 100 000 kronor eller sålunda till 1 400 000 kronor.

I detta sammanhang föreslås, att statsbidrag för tuberkulosundersökning av eleverna vid musikhögskolan må från och med kalenderåret 1944 utgå enligt samma grunder, som gälla för bidrag till av studentkårerna i Uppsala, Lund, Stockholm och Göteborg organiserad dispensärverksamhet, d. v. s. med 3 kronor för varje undersökt elev eller för 200 elever 600 kronor för år.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva att statsbidrag till av studentkårerna i Stockholm organiserad dispensärverksamhet må från och med kalenderåret 1944 utgå med 3 kronor för varje undersökt medlem av studentkårerna och musikhögskolans elevkår, dock högst med sammanlagt 4 600 kronor för år;

b) till *Understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 1 400 000 kronor.

134:o) **Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård.** Kungl. Maj:t har (punkt 161, s. 285—302) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, att tillämpas från och med den 1 januari 1945, dels ock till Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 870 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 765 000 kronor. Av anslaget må jämlikt beslut av Kungl. Maj:t till de olika ändamålen användas följande belopp, nämligen till inredning och utrustning av centraler, högst 10 000 kronor, arvoden åt läkare och sköterskor m. fl., förslagsvis 700 000 kronor, upplysningsverksamhet, högst 40 000 kronor, och specialutbildning av barnsjuksköterskor, högst 15 000 kronor.

Enligt gällande bestämmelser utgår statsbidrag *dels* med ett engångsbelopp till inredning och utrustning av lokaler för mödra- och barnavårdscentraler

intill hälften av den verkliga kostnaden, dock högst 1 000 kronor för varje central, dels ock med ett årligt belopp till arvoden åt läkare, sjuksköterskor och barnmorskor, vilka sysselsättas i verksamheten. Bidraget till arvoden utgår för läkare vid centraler med 1 000—2 000 kronor, för sjuksköterska och barnmorska, som äro heltidsanställda vid centraler, med 1 000 kronor jämte ålderstillägg samt för övriga sjuksköterskor och barnmorskor vid centraler med 500 kronor, allt för år. För läkare vid mödra- och barnavårdsstationerna utgår ett bidrag, av 15 kronor för varje mottagning.

Den förebyggande barnavården, som från och med 1944 utvidgats till att omfatta barn mellan 2—3 års ålder, föreslås fortsättningsvis, räknat från och med den 1 januari 1945, utbyggd att omfatta även 3—4-åringarna. Därmed skulle ernås, att övervakningen, som de sista två åren utsträckts över en ny åldersklass varje år, automatiskt fortsätter med nästa åldersgrupp. Barn, som en gång ställts under hälsokontroll, bliva sålunda i tillfälle att fortsätta därmed utan särskild kostnad för den enskilde.

Vidare framföres förslag till omläggning och intensifiering av den förebyggande mödravården, innebärande, att skillnaden mellan hälso- och sjukvård på havandeskapsvårdens område upphäves samt att mödravårdscentralerna och -stationerna skola omhändervärd såväl havandeskapskontroll som ambulansbehandling av alla havandeskapskomplikationer. Så som exempel på den omfattning, i vilken komplikationer under havandeskaps-tiden förekomma, anföres, att av 12 784 patienter, som under 1941 inskrivits vid mödravårdscentralerna av typ I, icke mindre än 7 226 eller 56,5 % av fallen ha företett någon komplikation. Med hänsyn till den höga komplikationsfrekvensen och jämväl till det förhållandet, att gränsen mellan hälsa och sjukdom under havandeskaps-tiden måste anses mindre skarp än eljest, har det icke ansetts tillfredsställande att låta behandlingen av dessa komplikationer falla utanför den avgiftsfria mödravårdsverksamheten. I nuvarande läge med starkt stigande nativitet och en alltmer besvärande brist på vårdplatser för havandeskapsjukdomar och förlossningsfall har det ansetts vara en angelägenhet av synnerlig vikt, att alla åtgärder vidtagas, som kunna vara ägnade att minska behovet av slutna vård vid havandeskap och förlossning. Departementschefen har därför förordat, att den förebyggande mödravården utvidgas att omfatta jämväl ambulansbehandling av komplicerade havandeskapsfall.

Med förenämnda omläggning av mödravården har jämväl ansetts böra följa, att den för de komplicerade fallen erforderliga medicinen i princip skall tillhandahållas patienten kostnadsfritt med tillämpning av enahanda grunder, som gälla för kostnadsfria skyddsläkemedel. Detta innebär, dels att endast vissa av medicinalstyrelsen bestämda preparat skola kostnadsfritt tillhandahållas, dels ock att patienter i uppenbart god ekonomisk ställning själva skola bestrida kostnaden för sin medicin. Härjämte anses böra gälla, att av läkare utfärdade intyg, som äga sakligt samband med vården, skola lämnas avgiftsfritt. Det förutsattes få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av

medicinalstyrelsen meddela erforderliga bestämmelser härutinnan. Kostnaderna för den fria medicinen hava beräknats till 200 000 kronor per år.

Vid sidan av förslag rörande omläggning och intensifiering av den förebyggande mödravården framlägges jämväl förslag om ändrade grunder för statsbidrag till ifrågavarande ändamål.

Vad angår bidragen till inredning och utrustning av centraler har den ovan nämnda maximeringen till 1 000 kronor för varje central gällt även för det fall, att mödra- och barnavårdscentral av typ II blivit delad i skilda centraler för mödrar och barn, oaktat kostnaden för inredning och utrustning vid dessa delade centraler bliva ungefär lika stora som för de skilda mödravårdscentralerna och barnavårdscentralerna av typ I. Då härtill kostnaden för inredning och utrustning av centraler väsentligt ökat genom kristiden och huvudmännens utgifter vid iordningställande av en mödra- och barnavårdscentral av typ II ofta uppgå till 3 000 à 4 000 kronor har det ansetts skäligt, att statens bidrag något ökas.

Under hänvisning till det sagda har Kungl. Maj:t föreslagit sådan ändring av gällande bidragsgrunder, att inrednings- och utrustningsbidraget utgår för delade mödra- och barnavårdscentraler av typ II med högst 1 000 kronor för vardera centralen samt för odelade mödra och barnavårdscentraler av typ II med 1 500 kronor.

Vad angår gällande grunder för statsbidragen till arvoden åt läkare och sköterskor m. fl. har den nu föreliggande erfarenheten ansetts giva vid handen, att systemet med fasta arvoden leder till sådana orättvisor läkarna emellan och konsekvenser i övrigt, att detsamma bör avvecklas.

Den ökade tillströmningen av patienter till mottagningarna inom den förebyggande vården har medfört, att ersättningen per konsultation efter hand sjunkit i avsevärd grad. Denna, som under 1940 uppgått till i medeltal för hela riket 1 krona 30 öre, har under 1941 nedgått till endast 1 krona 11 öre. Ersättningen har i vissa fall gått ned ända till ett medeltal av 50 öre per konsultation. Flera huvudmän ha på grund av den låga statliga ersättningen till läkarna ansett sig böra giva ett tillägg till statsbidraget för deras ersättning, så att denna i en del städer uppgår till 20 kronor per mottagning och i andra fall till inemot det dubbla statsbidraget. Därest mödravården utvidgas på sätt ovan angivits, komma olägenheterna av systemet att växa ytterligare. För provinsialläkarna skulle ett bibehållande av nuvarande arvoden därjämte medföra en minskning i deras inkomster genom att en del av deras klientel undandroges den taxebelagda verksamheten. Departementschefen har under sådana förhållanden ansett sig böra förorda, att i samband med mödravårdens utvidgning en omläggning sker av ersättningsystemet så, att detsamma mera anpassas efter arbetsbördan.

På grund härav föreslås en ersättning per mottagning, varierande med besöksfrekvensen, med en minimiersättning för skyldighet att under viss tid hålla mottagning och tillika undersöka ett begränsat antal patienter. Härutöver skall ökad ersättning utgå efter besöksantalet intill vissa maximibelopp.

Minimiersättningen har föreslagits till 15 kronor, för vilken läkaren skall

vara skyldig mottaga upp till ett medeltal per mottagning och år av 6 mödrar eller 10 spädbarn eller 7,5 småbarn. För varje ökning härutöver av medeltalet skall ersättningen per enhet ökas med, i mödravården 2 kronor 50 öre och i barnavården 1 krona 50 öre för spädbarn och 2 kronor för småbarn. Maximibeloppen hava föreslagits till 35 kronor för mottagning av mödrar och 30 kronor för mottagning av barn samt vid stationer och filialer till 30 kronor för mottagning av mödrar och 25 kronor för mottagning av barn. Vid samtidig mottagning för mödrar och barn ha maximibeloppen i enlighet härmed begränsats till 32 kronor 50 öre vid centralerna och 27 kronor 50 öre vid stationerna och filialerna. I detta sammanhang erinras om att enligt svenska provinsialläkarföreningens uppfattning man för landsbygdens vidkommande torde böra nöja sig med ett till i medeltal fyra per år begränsat antal kontrollbesök för spädbarn, såvida icke särskilda skäl nödvändiggöra tätare besök hos läkaren. Där erforderliga lokala förutsättningar föreligga för mottagande av ett större antal besök än som i allmänhet torde vara möjligt vid stationerna och filialerna, har medicinalstyrelsen ansetts böra äga medgiva ersättning för mottagningar vid dylika stationer och filialer till samma maximibelopp som vid centralerna.

I de fall, då föreståndare för mödravårdscentral av typ I icke själv deltagit i arbetet vid mottagningarna, har det vid remissbehandlingen ifrågasatts, huruvida ersättning överhuvudtaget bör utgå. För att emellertid tillförsäkra läkarna vid övriga centraler och stationer möjlighet till konsultationer med specialist beträffande mera komplicerade havandeskapsfall har det ansetts kunna vara motiverat, att visst belopp ställes till förfogande för ändamålet. Ersättningen har begränsats till 500 kronor per central av nu ifrågavarande typ med möjlighet för medicinalstyrelsen att efter prövning av arbetsbördans storlek medgiva förhöjning intill ett belopp av 1 500 kronor per central.

Såsom en konsekvens av det nya ersättningsystemet har framhållits, att huvudmännen, landsting samt städer utanför landsting, kunna befrias från all ersättning till läkarna för deras arbete inom mödra- och barnavården. Staten skulle sålunda helt svara härför. Den skillnaden kommer emellertid att råda mellan mödravården enligt det nu föreslagna systemet och den förebyggande barnavården, att den senare fortfarande i princip icke skall omfatta annat än hälsovård. Sjuka barn skola sålunda ej behandlas på centralerna, detta med hänsyn till den ständiga fara för barnen, som de smittsamma barnsjukdomarna utgöra. Hinder för att vissa lättare sjukliga symtom behandlas å mottagningarna anses dock icke böra föreligga.

Den föreslagna utvidgningen av mödra- och barnavården torde, enligt vad i några yttranden framhållits, i vissa delar av landet påkalla en omedelbar utökning av provinsialläkarkåren. I viss utsträckning finnas redan nu möjligheter till en dylik utökning. Ytterligare förutsättningar härför komma att föreligga från och med år 1945, därest Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av femton nya provinsialläkartjänster av riksdagen godtages. Med hänsyn härtill och för att även i övrigt bereda rådum för omläggnings genom-

förande har det ansetts vara lämpligt, att de förordade ändringarna i statsbidragsgrunderna träda i kraft den 1 januari 1945. Då bidragen, fränsett bidrag till inredning och utrustning av centraler, utbetalas helårsvis i efterskott, påverkar ändringarnas genomförande från nämnda tidpunkt icke nämnvärt anslagsberäkningen för nästa budgetår.

Medelsbehovet för budgetåret 1944/45 har under sådana förhållanden uppskattats sålunda.

För inredning och utrustning av centraler avses ett belopp av högst 15 000 kronor.

Till arvoden åt läkare, sköterskor och barnmorskor har med hänsyn till den pågående utbyggnaden enligt gällande grunder beräknats ett belopp av förslagsvis 800 000 kronor, vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en höjning med 100 000 kronor.

För upplysningsverksamheten har ansetts böra upptagas oförändrat belopp eller 40 000 kronor.

För specialutbildning av barnsjuksköterskor har likaledes beräknats oförändrat belopp eller 15 000 kronor.

Anslaget i dess helhet föreslås alltså för nästa budgetår uppfört med (15 000 + 800 000 + 40 000 + 15 000) 870 000 kronor.

Utskottet.

Av Kungl. Maj:t föreslagna ändrade grunder för bidragsgivningen tillstyrker utskottet, som emellertid vill framhålla, att avsedd utbyggnad av den förebyggande barnavården på vissa håll icke torde kunna genomföras med hänsyn till bristen på tjänsteläkare. Utskottet vill å andra sidan understryka angelägenheten av att mottagningar ordnas i tillräcklig utsträckning. Ett behov av ökat antal mottagningar torde nämligen vara att emotse.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övriga delar får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1944 förordade, ändrade grunder för bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, att tillämpas från och med den 1 januari 1945;

b) till *Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 870 000 kronor.

135:o) **Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård.** Kungl. Maj:t har (punkt 162, s. 302—304) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 50 000 kronor.

Höjningen föranledes av den betydande utvidgning av bidragsrätten för resekostnader i anledning av förebyggande mödra- och barnavård, varom beslut fattats av 1943 års riksdag och som gäller från och med år 1944. Den under föregående punkt förordade utvidgningen av den förebyggande mödra- och barnavården, vilken avses att träda i kraft den 1 januari 1945, påverkar däremot icke medelsbehovet för nästa budgetår.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

136:o) **Skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163, s. 304 och 305) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

137:o) **Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, s. 306 och 307), vilket innebär höjning av anslaget med 30 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

138:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 166, s. 307—309) föreslagit riksdagen att till Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktskoterskor m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett anslag av 800 000 kronor.

Svårigheter ha tidigare förelegat att erhålla sökande till ledigförklarade distriktstandläkartjänster. I början av juli 1943 funnos 71 vakanta distrikts-tandläkartjänster, vilka icke uppehölls av vakansvikarier, samt 21 vakanta sådana tjänster, vilka uppehölls av vikarier. Vid uppskattningen av medelsbehovet för nästa budgetår har man räknat med att, bland annat till följd av den av 1943 års riksdag beslutade lagen om viss begränsning av legitimation som tandläkare, de tidigare vakanta distriktstandläkartjänsterna skola vara besatta omkring mitten av år 1944. Huvudsakligen på grund härav har en höjning av anslaget med 100 000 kronor ansetts erforderlig för nästa budgetår.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom första kammaren av herr *G. Fahlander* väckt motion (I: 13), vari hemställts, att riksdagen måtte begära en revision av kungörelsen angående statsbidrag till folktandvård.

För att minska kontrollarbetet i vissa kommuner har motionären ifrågasatt att en genomsnittsavgift per barn och år skulle fastställas såsom ett alternativ till den nu gällande graderade avgiftsskalan. Vidare föreslås omläggning av tandvårdsåret så att det komme att antingen sammanfalla med skolåret eller omfatta tiden 1 september—31 augusti. Vidare har motionären ansett behov föreligga av föreskrifter rörande tillhandahållande av lokaler för tandvårdspoliklinik, förfarandet vid anställande av föreståndare vid flermanspolikliniker och s. k. väntetid för transport av distriktstandläkare till tjänst inom annat landstingsområde.

Beträffande de skäl motionären anfört till stöd för förslaget får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Utskottet har i anledning av vad motionären anfört funnit, att vissa förhållanden på ifrågavarande område äro mindre tillfredsställande. Utskottet förutsätter emellertid, att medicinalstyrelsen har sin uppmärksamhet riktad på frågan i vad mån ändring eller komplettering av gällande bestämmelser är erforderlig, och är för sin del icke berett att tillstyrka framställning i ämnet från riksdagens sida.

Under åberopande härav och då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

a) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kronor,

b) att motionen I: 13 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

139:o) **Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 167, s. 309 och 310), vilket innebär en med 5 000 kronor ökad medelsanvisning för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

140:o) **Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 168, s. 310 och 311) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

141:o) **Skyddskoppympning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169, s. 311), vilket innebär en med 10 000 kronor ökad medelsanvisning för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddskoppympning* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

142:o) **Skyddsympning mot difteri.** Kungl. Maj:t har (punkt 170, s. 311—313) föreslagit riksdagen att till Skyddsympning mot difteri för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

Under fjolårets höstsession godkände riksdagen vissa grunder för statens medverkan vid genomförande av frivillig skyddsympning mot difteri. Därvid utgick man från att kostnaderna för engångsympning av de befolkningskategorier, som avsågos, uppginge till i runt tal 600 000 kronor. Enär emellertid den närmare tidpunkten för och omfattningen av skyddsympningens verkställande skulle bli beroende av utvecklingen i fråga om difterisjukdomens utbredning och svårighetsgrad, begränsades det för innevarande budgetår erforderliga anslaget till 300 000 kronor, vilket belopp av riksdagen anvisades å tilläggsstat I till riksstaten under femte huvudtiteln.

Då läget beträffande difterisjukdomen sedan dess icke undergått någon väsentlig förändring, föreslås samma belopp skola anvisas för nästa budgetår. För anslagets användning förutsättes gälla oförändrade bestämmelser.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet får alltså hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Skyddsympning mot difteri* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

143:o) **Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171, s. 313 och 314) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

144:o) **Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 172, s. 314 och 315) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 250 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 230 000 kronor.

145:o) **Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173, s. 315 och 316), vilket innebär oförändrade bidragsgrunder och en av anslagsbelastningen påkallad höjning av anslaget med 20 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1944/45 må för anskaffande av skidbårar i rikets ödemarksområden utgå statsbidrag jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 14 juni 1928 (nr 208) med högst 500 kronor;

b) till *Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 35 000 kronor.

146:o) **Sjuktransporter med flygplan. Centrala sjukvårdsberedningen: Avlöningar. Centrala sjukvårdsberedningen: Omkostnader. Bidrag till Ericastiftelsen. Bidrag till aktiebolaget Zanders medico-mekaniska gymnastik.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 174—178, s. 316—320) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Sjuktransporter med flygplan* ett förslagsanslag av 98 000 kronor;

b) till *Centrala sjukvårdsberedningen: Avlöningar* ett förslagsanslag av 62 800 kronor;

c) till *Centrala sjukvårdsberedningen: Omkostnader* ett förslagsanslag av 17 300 kronor;

d) till *Bidrag till Ericastiftelsen* ett anslag av 10 000 kronor;

e) till *Bidrag till aktiebolaget Zanders medico-mekaniska gymnastik* ett anslag av 6 500 kronor.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

147:o) **Överståthållarämbetet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 179, s. 321—324) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Överståthållarämbetet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 386 000 kronor.

Å riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande anslag uppfört med 381 600 kronor.

För nästa budgetår föreslås höjning av anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar med 6 900 kronor, motsvarande arvodestillägg till den pensionsavgångne officer, som uppehåller tjänsten som försvarsassistent. Vidare har anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med hänsyn till väntade löneklassuppflyttningar uppräknats med 1 500 kronor.

Å andra sidan har anslagsposten till avlöningar till övriga ordinarie tjänstemän ansetts kunna nedsättas med 4 000 kronor.

I enlighet härmed har medelsbehovet för nästa budgetår beräknats till (381 600 + 6 900 + 1 500 — 4 000) 386 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till överståthållaren och underståthållaren kronor 11 681: 45

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
Överståthållaren	4 681: 45	—	4 681: 45
Underståthållaren	5 000: —	2 000: —	7 000: —
Summa	—	—	11 681: 45

2. Avlöningar till övriga ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* kronor 206 000: —
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, *förslagsvis* » 9 900: —
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal » 101 500: —
5. Särskilda löneförmåner till överståthållaren och underståthållaren:
- a. Taffelpenningar till överståthållaren kronor 2 001: —
- b. Lönetillökning till överståthållaren » 2 317: 55
- c. Tillfällig löneförbättring till överståthållaren och underståthållaren kronor 7 600: — kronor 11 918: 55
6. Rörligt tillägg, *förslagsvis* » 45 000: —
- Summa förslagsanslag kronor 386 000: —;

b) till Överståthållarämbetet: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 386 000 kronor.

148:o) Överståthållarämbetet: Omkostnader. Överståthållarämbetet: Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna

180 och 181, s. 324 och 325) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Överståthållarämbetet*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 50 500 kronor;

b) till *Överståthållarämbetet*: *Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.* ett anslag av 23 700 kronor.

149:o) **Länsstyrelserna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 182, s. 325—330) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Länsstyrelserna: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 10 035 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 8 725 000 kronor. I enlighet med beslut av fjolårets riksdag under vårsessionen hava från och med den 1 januari 1944 s. k. arbetsdetaljer anordnats inom länsstyrelserna samt i samband därmed en förbättrad löneställning för landskanslistor och landskontorister åvägabragts och ett antal kvalificerade biträdestjänster inrättats. Vidare har fjolårets riksdag under höstsessionen beslutat utökning från och med den 1 januari 1944 av den med taxeringsarbete sysselsatta personalen vid länsstyrelserna och sammanförande av denna personal till särskilda taxeringsavdelningar. Slutligen har innevarande riksdag beslutat, att tills vidare till utgången av innevarande budgetår skola å övergångsstat vid länsstyrelserna vara uppförda 33 landskanslistor och 26 landskontorister.

Kungl. Maj:ts förslag till personalförteckning innebär i jämförelse med den på grund av förenämnda beslut för närvarande gällande allenast, att befattningarna såsom taxeringsintendent i anledning av 1943 års riksdags beslut från och med den 1 juli 1944 överföras från extra ordinarie till ordinarie stat. Det förutsättes, att därest förslag till samordning av hemortsförsvaret senare skulle föreläggas riksdagen, i samband därmed eventuellt uppkommande frågor om ändring av länsstyrelsernas organisation skola få upptagas till prövning och avgörande.

Vid beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår har förutsatts, att den del av personalorganisationen, som fullgör mera normala arbetsuppgifter, kan bibehållas i huvudsak oförändrad och att utgifterna för avlöning av personal, avsedd för den administrativa försvarsberedskapen, ersättas i vanlig ordning.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45;

Personalförteckning för länsstyrelserna.

Län	Tjänstemän å ordinarie stat														Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20										
	Lön enl. särsk. best.	Lönegrad A 30	Lönegrad A 29	Lönegrad A 27	Lönegrad A 24	Lönegrad A 21	Lönegrad A 17	Lönegrad A 11	Lönegrad A 9	Lönegrad A 7	Lönegrad A 5	Lönegrad A 4	Lönegrad Eo 27	Lönegrad Eo 25	Lönegrad Eo 24	Lönegrad Eo 21									
	Landshövding	Landsekreterare	Landkamrerare	Landintendent	Taxeringsintendent	Länsassessor	Taxeringsintendent	Länsassessor	Länshöfvarie av 1:a klass	Länshöfvarie av 2:a klass	Länshöfvarie av 2:a klass	Länshöfvarie av 2:a klass	Landskanslist	Landkontorist	Kansli- skrivare	Kontorist	Förste expeditionsvakt	Kansli-biträde	Expeditions-vakt	Kontors-biträde	Läns-assessor	Taxerings-revisor	Taxerings-inspektör	Taxerings-inspektör	
Stockholms	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	5	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Uppsala	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Södermanlands	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Östergötlands	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Jönköpings	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Kronobergs	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Kalmar	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Gotlands	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Blekinge	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Kristianstads	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Malmöhus	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Hallands	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Göteborgs o. Boh.	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Älvsborgs	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Skaraborgs	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Värmlands	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Örebro	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Västmanlands	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Kopparbergs	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Gävleborgs	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Västernorrlands	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Jämtlands	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Västerbottens	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1
Norrbottnens	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	3	3	4	3	2	2	1	3	3	4	3	1	1	1	1

Befattning Tjänstemän å övergångsstat. Lönegrad

33 landskanslisters A 15

26 landskontoristers A 15

Anm. 1. Så länge landskanslist- respektive landskontoristbefattning å övergångsstat eller extra ordinarie landskanslist- respektive landskontoristbefattning i lönegraden Eo 14 finnes vid länsstyrelse, skall motsvarande antal befattningar vid vederbörlig länsstyrelse-avdelning i lönegraderna A 11, A 9, A 7 (kansli-biträden) och A 4 i nu nämnd ordning hållas vakanta, därest icke Kungl. Maj:t med hänsyn till särskilda förhållanden medger, att viss eller vissa av sistnämnda befattningar må återbesättas.

Anm. 2. Befattningen som kansli-skrivare vid länsstyrelsen i Jämtlands län skall hållas vakant, så länge en landsfiskal å övergångsstat tjänstgör vid länsstyrelsen.

b) godkänna följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till landshövdingarna, <i>förslagsvis</i>	kronor	500 000	
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	»	3 998 000	
3. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	225 000	
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Ersättning till sakkunniga för biträde vid utredningar m. m.	kronor	10 000	
b. Ersättning till försvarsassistenter, <i>förslagsvis</i>	»	87 000	» 97 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	4 065 000	
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän (representationsbidrag till landshövdingarna), <i>förslagsvis</i>	»	90 000	
7. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	1 060 000	

Summa förslagsanslag kronor 10 035 000;

c) till *Länsstyrelserna*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 10 035 000 kronor.

150:o) **Länsstyrelserna: Sjukvård m. m. Länsstyrelserna: Reseersättningar. Länsstyrelserna: Expenser. Länsstyrelserna: Publikationstryck.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 183—186, s. 330—332), vilka innebära en huvudsakligen av förstärkningen av taxeringsorganisationen föranledd anslagsökning med 15 000 kronor, 100 000 kronor, 500 000 kronor och 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

- till *Länsstyrelserna*: *Sjukvård m. m.* 50 000 kronor;
- till *Länsstyrelserna*: *Reseersättningar* 250 000 kronor;
- till *Länsstyrelserna*: *Expenser* 2 000 000 kronor;
- till *Länsstyrelserna*: *Publikationstryck* 110 000 kronor.

151:o) **Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 187, s. 332 och 333) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsfogdarna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 347 000 kronor.

152:o) **Landsfogdarna m. fl.: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 188, s. 333) vilket innebär en anslagsökning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsfogdarna m. fl.: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

153:o) **Häradsskrivarna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 189, s. 333 och 334) föreslagit riksdagen att till Häradsskrivarna: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 760 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med samma belopp.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herrar *A. Löfgren* och *R. Helgesson* (I: 43), och den andra inom andra kammaren av herrar *L. Lindahl* och *S. Cruse* (II: 53), vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om åtgärders vidtagande för direkt anställande i statens tjänst av den å häradsskrivarkontoren anställda biträdespersonalen.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen II: 53.

Såsom motionärerna framhållit, hava häradsskrivarna att själva avlöna biträdespersonalen å häradsskrivarkontoren med tjänsteinkomster, som till mycket stor del härröra från sportler. Motionärerna hava icke ifrågasatt annat än att statens övertagande av ansvaret för biträdespersonalens avlöning borde äga rum i samband med en lönereglering för häradsskrivarna. Frågan om en dylik lönereglering äger emellertid ett sådant samband med vilande frågor om ändrad skatteuppbörd och folkbokföring, att densamma icke torde kunna väntas bli löst inom en nära framtid.

Utskottet har dock i likhet med motionärerna funnit, att biträdespersonalens nuvarande löneförhållanden påkalla uppmärksamhet från statsmakternas sida. Då häradsskrivarnas lönerogleringsfråga skjutits på framtiden, bör enligt utskottets mening en utredning omedelbart företagas i syfte att klarlägga personalens löneställning och undersöka vilka åtgärder, som under nuvarande organisationsformer kunna vidtagas för att åstadkomma en rimlig lönenivå för ifrågavarande befattningshavare.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Häradsskrivarna: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 760 000 kronor;

Utskottet.

b) i anledning av motionerna I:43 och II:53 hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande biträdespersonalens å häradskrivarkontoren avlöningsförhållanden.

154:o) **Häradsskrivarna: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 190, s. 334 och 335), vilket innebär en av ökade utgifter för telefon och telegram betingad anslagshöjning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsskrivarna: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

155:o) **Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar. Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader.** Beträffande ifrågakvarande anslag (punkterna 191 och 192, s. 335) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Polisväsendet.

156:o) **Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 193, s. 336) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 27 500 kronor.

157:o) **Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 194, s. 336—339) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 101 500 kronor, därav 90 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Under rubriken Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon och ridhästar har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 10 000 kronor. Anslaget har bestämts med utgångspunkt från att en reservation av minst 50 000 kronor skulle kvarstå å anslaget vid utgången av budgetåret 1942/43.

Sådan anskaffningsverksamhet som inköp av motorfordon och gengasaggregat har i nuvarande läge ansetts böra begränsas till det allra nödvändigaste. För utbyte av bilar och gengasaggregat har dock ett belopp av 90 000 kronor ansetts nödvändigt. Enligt gällande principer föreslås, att beloppet avräknas mot automobilskattemedlen. Utgifterna för inköp av ridhästar m. m. uppskattas till samma belopp som för innevarande budgetår eller 10 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås härjämte, att inom statspolisen upprättas en försöksorganisation för polishundar. Kostnaderna för inköp av 6 hundar beräknas till 1 500 kronor. Anslagets benämning har i samband härmed förändrats till Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 101 500 kronor, därav 90 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

158:o) **Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 195, s. 339—342) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 505 000 kronor, därav 194 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med ett belopp av 469 500 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås, att under ifrågavarande anslag beräknas ett tidigare under särskilt anslag anvisat belopp för statspolismännens utbildning i motorfordonskunskap, vilket föranleder en utgiftsökning av 4 000 kronor. Å andra sidan hava kostnaderna för furage m. m. till poliskårens i Boden hästar ansetts bära bestridas från poliskårens omkostnadsanslag och den i anledning härav uppkomna avlastningen från förevarande anslag beräknats till 5 000 kronor. I anledning av det under nästföregående punkt berörda inrättandet av en försöksorganisation för polishundar har en ökning skett å 9 000 kronor, motsvarande de beräknade kostnaderna för utbildning av polishundar jämte förare samt för underhåll och vård av hundarna. Kostnaderna för underhåll och drift av motorfordon m. m. hava uppskattats till ett med 30 000 kronor förhöjt belopp, varemot för expeditjonskostnader, inköp av diverse materiel och löpande utgifter beräknats en minskning med 2 700 kronor.

I den mån förhållandena påkalla bibehållande under nästkommande budgetår av en liknande provisorisk förstärkning av statspolisens kriminalavdelning i Stockholm, som bestått sedan budgetåret 1939/40, förutsättes att de därav föranledda kostnaderna liksom hittills få bestridas från vederbörande anslag under statspolisorganisationen.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 505 000 kronor, därav 194 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

159:o) **Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten.** Kungl. Maj:t har (punkt 196, s. 343—350) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 150 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 3 100 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås icke annan förändring i personalförhållandena än inrättande — under förutsättning att en arbetskraft på annat håll in-drages inom statspolisorganisationen — av en kommissarietjänst vid statspolisavdelningen i Umeå. Kostnadsökningen i anledning härav har uppskattats till 2 500 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet under anslaget har beräknats till ett med 50 000 kronor förhöjt belopp.

Härjämte har departementschefen förutsatt, att kostnader för gottgörelse i anledning av sådan tillfällig utökning av statspolisens kriminalavdelning i Stockholm, som omnämnts under föregående punkt, böra belasta förevarande anslag. Dessa kostnader hava av statspolisintendenten beräknats till omkring 205 000 kronor för helt budgetår. Någon uppräknning av anslaget i anledning härav föreslås emellertid icke.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 150 000 kronor.

160:o) **Statspolisorganisationen: Polisradioväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 197, s. 350 och 351) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Polisradioväsendet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

161:o) **Poliskåren i Boden: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 198, s. 351—353) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för poliskåren i Boden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Poliskåren i Boden: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 163 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 161 000 kronor.

Den föreslagna anslagsökningen motsvarar avlöning till en biträdande hästkötare, vilken anställts under innevarande budgetår med anlitan- de av expensmedel.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för poliskåren i Boden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	156 100
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	16 400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	26 500
		<hr/>
Summa kronor		199 000

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättning från Bodens stad	kronor	36 000
		<hr/>
Summa förslagsanslag		kronor 163 000;

b) till *Poliskåren i Boden: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 163 000 kronor.

162:o **Poliskåren i Boden: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 199, s. 354—356) föreslagit riksdagen att till Poliskåren i Boden: Omkostnader för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 26 800 kronor.

För ifrågavarande ändamål äro för innevarande budgetår anvisade 24 000 kronor.

För nästa budgetår beräknas minskat medelsbehov för expenser med 200 kronor och för inköp och underhåll av uniformer med 6 000 kronor. Å andra sidan uppskattas kostnaderna för poliskårens motorfordon till ett med 4 000 kronor höjt belopp, varjämte överflyttande från statspolisens till poliskårens stat av samtliga kostnader för poliskårens hästar föranleder en ökning av anslaget med 5 000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranlett någon erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Poliskåren i Boden: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 26 800 kronor.

163:o **Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 200, s. 356), vilket innebär en av belastningen betingad anslagshöjning med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

164:o) **Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 201, s. 356 och 357), vilket innebär en av belastningen betingad ökning av medelsanvisningen med 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 2 500 000 kronor.

165:o) **Statens polisskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 202, s. 357—362) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens polisskola: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 132 200 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 134 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag utgår från att under nästföljande budgetår skola vid polisskolan anordnas två konstapelsklasser, vardera med sex avdelningar, en överkonstapelsklass med fem avdelningar, en fullständig polischefskurs och en kurs för kvinnliga poliser. På grund härav hava under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, kostnaderna för ersättningar till timplärare beräknats till 58 500 kronor eller samma belopp som innevarande budgetår. För ersättningar till författare av läroböcker för polisskolans behov har däremot beräknats ett från 5 000 kronor till 3 000 kronor nedsatt belopp och anslagsposten till följd därav kunnat sänkas med 2 000 kronor.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknas ökning med 350 kronor för uppflyttning av en befattning som laboratoriebiträde från lönegrad Eo 5 till Eo 7 och med 1 150 kronor för löneklassuppflyttningar. Det för extra skrivhjälp erforderliga beloppet har ansetts kunna sänkas från 1 600 kronor till 1 000 kronor.

Anslaget i sin helhet har alltså upptagits till ett med 1 800 kronor nedsatt belopp.

Utskottet.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till en ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor	13 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	82 100
3. Avlöning till övrig icke-ordinarie personal..	»	30 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 000

Summa förslagsanslag kronor 132 200;

b) till *Statens polisskola: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 132 200 kronor.

166:o) **Statens polisskola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 203, s. 363 och 364) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens polisskola: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 42 000 kronor.

167:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 204, s. 364—375) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 218 900 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 221 800 kronor.

Den utredning rörande vissa löne- och organisationsspörsmål vid anstalten, vars igångsättande förordats vid anmälan av förevarande anslagspunkt i fjolårets statsverksproposition, har numera verkställts av särskilda sakkunniga. Vid framläggande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag har emellertid frågan om kriminaltekniska anstaltens organisation samt anställnings- och avlöningsförhållandena för befattningshavarna vid anstalten ansetts äga sådant samband med spörsmålet om polisväsendets förstatligande, att i nuvarande läge, då 1939 års polisutrednings betänkande angående sistnämnda spörsmål inom kort är att vänta, endast smärre förändringar beträffande kriminaltekniska anstalten ansetts böra vidtagas. Sålunda förordas, att från och med den 1 juli 1944 å vartdera av person- och godsregistren samt fingeravtrycksregistren en assistent utbytes mot ett kanslibitråde med placering i lönegraden Eo 7, samt att å person- och godsregistren nyinrättas två befattningar som kontorsbiträde med arvode av 275 kronor för månad. Vidare föreslås, att förste assistent och assistent skola benämnas förste kriminalassistent respektive kriminalassistent och att, med hänsyn till att samtliga ifrågavarande befattningshavare hava rätt till fri sjukvård i sina kommunala befattningar, förmånen av fri sjukvård och medicin på sätt gäller för lönegradsplacerad statlig personal skall tillerkännas dem såsom tjänstemän vid anstalten. Därjämte har Kungl. Maj:t ansetts böra äga möjlighet att, där så finnes särskilt påkallat, medgiva ersättning åt assistent för flyttningskostnader vid tillträde av förordnande vid anstalten av minst ett års varaktighet. Beträffande laboratorieassistent föreslås, att anstaltsstyrelsen medgives rätt att utöver nu till dem utgående arvoden, 5 900 kronor för år, tillerkänna sådan assistent, som fullgjort tre respektive sex års väl vitsordad tjänst vid anstalten, ett tillägg av vardera gången 300 kronor om året.

De särskilda anslagsposterna i avlöningsstaten för kriminaltekniska anstalten hava med hänsyn till det sagda beräknats sålunda.

Posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har upptagits med oförändrat belopp eller 43 000 kronor.

Från det belopp, varmed posten till arvoden och särskilda ersättningar för löpande budgetår är uppförd, eller 126 300 kronor har avdragits kostnaden för arvoden till två assistenter, 16 000 kronor. Posten har ökat med avlöningskostnaden för två kontorsbiträden med månadsarvoden av 275 kronor, eller 6 600 kronor, samt med 400 kronor för ålderstillägg åt laboratorieassistenter. Anslagsposten har med hänsyn härtill bestämts till 117 300 kronor.

Posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har i anledning av de föreslagna två nya kanslibiträdestjänsterna i lönegraden Eo 7 höjts till 46 100 kronor.

Posten till rörligt tillägg har uppräknats med 1 000 kronor till 12 500 kronor.

Sammanlagda medelsbehovet till avlöningar vid anstalten för nästa budgetår uppskattas alltså till 218 900 kronor.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	43,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	117,300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	46,100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	12,500

Summa förslagsanslag kronor 218,900;

b) till *Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 218 900 kronor.

168:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 205, s. 375—377), vilket innebär en med 1 600 kronor ökad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 128 500 kronor.

169:o) **Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för poliväsendet i dess helhet m. m.** Kungl. Ma:jt har (punkt

206, s. 377—379) föreslagit riksdagen att till Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget till samma belopp.

I detta sammanhang erinras om att Kungl. Maj:t genom beslut den 22 oktober 1943 förordnat om grunderna för statens bidrag till pensionering av kommunalt anställd polisman, vilken tjänstgjort såsom heltidslärare i ordningspolistjänst eller kriminalpolistjänst vid statens polisskola. Kostnaderna för sådant bidrag förutsättas få bestridas från nu ifrågavarande anslag. För nästa budgetår hava emellertid några medel för ändamålet icke beräknats.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

170:o) **Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 207, s. 379), vilket innebär en huvudsakligen av belastningen betingad höjning av anslaget med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

171:o) **Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet.** Kungl. Maj:t har (punkt 208, s. 379 och 380) föreslagit riksdagen att till Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor, därav 90 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Ifrågavarande anslag har för innevarande budgetår anvisats med 700 000 kronor.

En förskjutning av utbetalningarna olika budgetår emellan föranleder av sevärd skillnad mellan belastningssiffrorna för olika budgetår. Emellertid har en viss kostnadsökning inträffat, vilken har ansetts motivera en höjning av anslagsbeloppet med 100 000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor, därav 90 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

172:o) **Poliskollegierna. Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 209 och 210, s. 380) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Poliskollegierna* 2 000 kronor;

b) till *Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten* 1 000 kronor.

Civila luftskyddet.

173:o) **Luftskyddsinspektionen: Avlöningar. Luftskyddsinspektionen: Omkostnader. Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar. Civilt luftskydd: Anskaffande av viss gasskyddsmateriel för förbrukningsändamål m. m. Civilt luftskydd: Luftskyddsövningar. Civilt luftskydd: Försöksverksamhet. Civilt luftskydd: Statens luftskyddsskola. Civilt luftskydd: Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m. Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum m. m. Civilt luftskydd: Arvoden till vissa luftskyddschefer m. m. Civilt luftskydd: Övertagande av egendom i annan ordning än genom rekvisition. Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av luftskyddsradio. Statens utrymningskommission: Avlöningar. Statens utrymningskommission: Omkostnader. Anskaffande av utrustning till luftskyddshärbärgen och rörliga utspisningsenheter m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 211—225, s. 381—385) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Diverse.

174:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 226 och 227, s. 386) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond* 3 098 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 2 678 000 kronor.

175:o) **Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 228, s. 386) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 kronor.

176:o) **Statens hyresråd: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 229, s. 386—389) föreslagit riksdagen att till Statens hyresråd: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 294 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 234 000 kronor.

För nästkommande budgetår har viss förstärkning av arbetskrafterna hos rådet ansetts erforderlig för att åstadkomma en förkortning av handläggningstiden inom hyresrådet.

Anslagsposten till arvoden åt ordförande och ledamöter samt suppleanter för dem har beräknats till ett med 22 000 kronor förhöjt belopp. Ökningen motsvarar arvode å 18 000 kronor till en heltidsanställd vice ordförande i rådet samt en höjning av det för sammanträdesarvoden avsedda beloppet från 36 000 kronor till 40 000 kronor. För ersättningar till kanslipersonal m. m. föreslås med 38 000 kronor ökad medelsanvisning.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hyresråd: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 294 000 kronor.

Utskottet.

177:o) **Statens hyresråd: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 230, s. 389 och 390) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 50,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hyresråd: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 43 000 kronor.

178:o) **Internationellt socialpolitiskt samarbete.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 231, s. 390), i vilket anslagsbeloppet beräknats med ledning av utgifterna under budgetåret 1942/43 för Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens verksamhet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Internationellt socialpolitiskt samarbete* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

179:o) **Bidrag till utlandssvenskarnas förening.** Kungl. Maj:t har (punkt 234, s. 391 och 392) föreslagit riksdagen att till Bidrag till utlandssvenskarnas förening för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 80 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 50 000 kronor. Härjämte har under budgetåret dels ett belopp å 30 000 kronor anvisats å tilläggsstat I såsom bidrag till föreningens administrationskostnader, dels ock Kungl. Maj:t från anslaget till oförutsedda utgifter beviljat föreningen bidrag med ytterligare 60 000 kronor för omhändertagande av svenska medborgare i Tyskland, vilka till följd av bombangreppen mot tyska städer blivit försatta i nödställt tillstånd.

Även för nästa budgetår föreslås föreningen komma i åtnjutande av bidrag till administrationskostnader med samma belopp som för innevarande budgetår eller 30 000 kronor. För hjälpverksamheten har medelsbehovet beräknats till 50 000 kronor.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till utlandssvenskarnas förening* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 80 000 kronor.

180:o) **Beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 235, s. 393 och 394) föreslagit riksdagen att till Beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 1 600 000 kronor.

För beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider från Finland m. m. har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

För nästkommande budgetår har dylik hjälpverksamhet ansetts böra givas en något vidgad räckvidd och beviljas jämväl invalider från andra länder. Med hänsyn härtill har anslaget ansetts böra benämnas Beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider m. m. Vid utgången av innevarande budgetår förefintlig reservation föreslås skola överföras till det nya anslaget. Medelsbehovet har uppskattats till 1 600 000 kronor.

Utskottet.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 1 600 000 kronor.

181:o) **Beredande av sjukvård i Sverige åt barn från de nordiska grannländerna.** Kungl. Maj:t har (punkt 236, s. 394 och 395) föreslagit riksdagen

att till Beredande av sjukvård i Sverige åt barn från de nordiska grannländerna för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 1 400 000 kronor.

För beredande av sjukvård i Sverige åt barn från Finland har för budgetåret 1941/42 anvisats ett reservationsanslag av 850 000 kronor. För budgetåret 1942/43 har vidare för beredande av sjukvård i Sverige åt barn från Finland och Norge anvisats ett reservationsanslag av 1 200 000 kronor. Med hänsyn till att berörda hjälpverksamhet numera utsträckts att avse samtliga våra tre nordiska grannländer, har anslaget ansetts böra benämnas Beredande av sjukvård i Sverige åt barn från de nordiska grannländerna. För anslagets användning förutsättas gälla i huvudsak samma grunder, som hittills tillämpats i fråga om de för motsvarande ändamål tidigare anvisade anslagen. Vid utgången av innevarande budgetår befintlig reservation å nuvarande anslag förutsättes få överföras till det nya anslaget.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Beredande av sjukvård i Sverige åt barn från de nordiska grannländerna* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 1 400 000 kronor.

182:o) **Bidrag till kvinnoföreningarnas beredskapsorganisation.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 237, s. 395 och 396), vilket — förutom oförändrad medelstildelning — jämväl innebär förbehåll om rätt för Kungl. Maj:t att pröva, huruvida de anvisade medlen böra helt eller delvis ställas till organisationens förfogande, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kvinnoföreningarnas beredskapsorganisation* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 45 000 kronor.

183:o) **Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 238, s. 396) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 9 400 kronor.

184:o) **Vissa kostnader i anledning av allmänna val.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 239, s. 397), i vilket anslagsbeloppet beräknats huvudsakligen med ledning av belastningen på anslaget under budgetåret 1940/41, då val till andra kammaren senast förrättades, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i anledning av allmänna val* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

185:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 240 och 241, s. 397 och 398) och under erinran, att å riksstaten och tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår anvisats 800 000 kronor, respektive 80 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom reservationsanslag anvisa

a) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* 500,000 kronor;

b) till *Extra utgifter* 80 000 kronor.

186:o) **Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 242, s. 398) får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 380 000 kronor.

187:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 243, s. 398 och 399) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 240 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 220 000 kronor.

188:o) **Kristillägg.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 244, s. 399) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 10 mars 1944.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Sven Larsson, Bernhard Nilsson, Bäckström, Bäcklund, Holmström, von Heland, Berling, Wiklund* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Bergström, Pettersson* i Dahl, *Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Olsson* i Kullenbergstorp, *Viklund, Lindholm, Åkerström, Malmberg* och *Eriksson* i Frägsta.

Reservationer:

1) vid *punkten 69:o*) (Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor) av herrar *von Heland, Ivar Persson, Pettersson* i Dahl och *Olsson* i Kullenbergstorp, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Ifrågavarande tvåmånaders — — — avsedd skola. Motionärerna önska med sitt förslag att åstadkomma en fördubbling av antalet kurser, varigenom 500 elever skulle kunna utbildas under nästa budgetår. Då efterfrågan på hemvårdarinnor kan väntas bli mycket stor, är en sådan utvidgning av kursverksamheten under nästa budgetår starkt påkallad. Med anledning härav har utskottet ansett sig böra tillstyrka bifall till motionerna.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 176 och II: 250 till *Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 145 000 kronor»;

2) vid *punkten 70:o*) (Medicinalstyrelsen: Avlöningar) av herr *Joh. Nilsson* i Malmö;

3) vid *punkten 113:o*) (Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi) av herrar *Joh. Nilsson* i Malmö, *Berling, Ivar Persson, Bergström, Andersson* i Malmö och *Olsson* i Kullenbergstorp, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Frågan om — — — lundaanstaltens huvudmän.

Kungl. Maj:ts — — — till erinran. Då emellertid huvudmännen för lundaanstalten redan den 12 december 1940 under framhållande av den väsentliga höjning av dagkostnaden hos Kungl. Maj:t påkallat förhandlingar för åstadkommande av en ändring i statens bidrag till driftkostnaderna, torde Kungl. Maj:ts förslag i överensstämmelse med motionärernas hemställan böra jämkas så, att statsbidrag enligt de nya grunderna tillerkännes anstalten retroaktivt från och med den 1 juli 1941. Merkostnaden för tiden den 1 juli 1941—den 31 december 1943 torde böra bestridas från innevarande budgetårs anslag.

Under återopande av det anförda får utskottet, som i övrigt ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må

a) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 26 och II: 57 godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 4 januari 1944 angivna ändrade grunder för bidrag till driften av centralanstalten för radioterapi i Lund, att tillämpas från och med den 1 juli 1941;

b) med — — — 350 000 kronor».